

Profesor Coordonator

Prof. Lavinia Dumitrescu

Redactor Șef

Briana Urzică

Redactori

Alex Dula

Alexia Ioana Nițu

Alexandra Popa

Laura Precup

Alexia Florete

Ștefania Marinescu

Design

Alexia Ioana Nițu

Ioana Tăslăoanu

Colaboratori

Profesor Răzvan Taliu

Profesor Vinț Corina Elena

Profesor Boca Alina Gabriela

Profesor Doctor Chiteș Costel

Petrof Mirela

Andreea Vasile

Bianca Dumitru

Toma Dumitrescu

Ștefania Marinescu

Bogdan Bobârnac

Cosmina Ene

Cristina Rau

Elena Topala

Ioana Tăslăoanu

Laura Precup

Mara Belizarie

Matei Cristian Bălan

Martha Guran

Mihai Eduard Neagu

Raluca Ionete

Ruxandra Elena Ursache

Sophia Panaitescu

Tiberiu Musat

Vlad Mihai Dunca

Simpla complexitate a zilei unui licean oarecare

M-am gândit mult la ce să scriu în acest articol, la povești fantastice despre oameni importanți, despre sentimente puternice, despre o zi minunată din viața unui licean. Ulterior am conchuzionat că îmi doresc să scriu lucruri adevărate, sincere față de mine spre a fi sincere și pentru alții. Adevărul este acela că eu nu merg fizic la școală, eu îmi petrec zilele de liceu în fața calculatorului, uitându-mă la un monitor plin de pixeli. Din fericire, lucrurile sunt cu mult mai complexe, iar eu nu vreau să vă lipsesc de această tristă complexitate:

Deschizi ochii la o oră prestabilită, o oră devreme în dimineață, ca să ai cu siguranță timp să îți termini toate temele. Din păcate, tu cel de aseară care se imagina a doua zi la birou lucrând fără suflare ore întregi, vrea acum doar să rămână în pat să doarmă. Așa că, trădându-te pe tine cel de ieri, te culci la loc. Planul, precum îl știi și tu, era să mai dormi doar un pic, trezindu-te apoi vioi și pus pe treabă. Totuși, așa cum fiecare părinte român i-a spus vreodată copilului său, “socoteala din târg nu se potrivește cu cea de acasă” și chiar dacă tu tot în casă ești, planul tău oricum se evaporă.

Te trezești multe ore mai târziu, mult prea aproape de începutul orelor. Îți este dintr-un motiv sau altul incredibil de cald și ești de-a dreptul îngropat în propria pătură. Ai păr pe toată fața, haine sifonate și pentru un moment, scurt de altfel, nu te gândești la absolut nimic. Momentul trece. Brusc, ca într-un asalt, te lovesc toate gândurile: școala, temele, mâncarea, pisica, caietul... Ochii ți se măresc, inima începe să îți bată rapid și nu îți mai e nici cald, nici frig, doar frică. Hm, frică, de ce...?

Oricum, te ridici domol, ca un om în vârstă, din patul tău acum devenit dușman. Te surprinde un val de amețală matinală. Cine a aprins soarele? Sau mai bine zis, cum poți să îl stingi? Trei raze magice de soare se găsesc pe fața ta, iar tu îți închizi brutal și voluntar ochii, oripilat de lumina soarelui. Încerci să ajungi la biroul tău dezordonat ca și cum ai încerca să cucerești însuși Everestul și într-un sfârșit ajungi pe scaunul de la birou.

Încă ai plapuma pe tine, nu ai putut părăsi în totalitate patul. Stai pentru o secundă să te uiți pe birou: la caiete, cărți, pixuri, creioane. Simți parcă cum toate te intimidă profund. Din păcate începi ușor, ușor să te trezești, de data asta cu adevărat. Arunci plapuma înapoi pe pat, deschizi caietul și cartea, îți pui muzică în căști și te apuci de muncă. Timp de încă un sfert de oră, deși corpul tău lucrează la birou, mintea ta visează în pat.

Scrii de zor, ești efectiv o mașină de scris. Pus pe lucru, vioi, cu exactitate ce ți-ai dorit aseară să fii azi. Singura problemă : timpul... De odată îți ridici capul din cărți, lași pixul din mână și te uiți la ceas. Te cuprinde o anxietate gravă și un fior rece pe șira spinării atunci când vezi că prima oră deja a început. Deschizi complet agonizat laptopul. Ghici ce, nu mai are baterie. Îl pui rapid, rapid la încărcat. Scrii parola, ajungi în Desktop. Apeși agresiv pe mouse încercând să dechizi platforma de învățare, în realitate, platforma de descurajare mintală.

O, dar nu, nu, nu se poate deschide. Înainte trebuie să se deschidă alte aplicații, evident. Una din 3 îți cer un update, deși tot ce îți dorești este defapt un update la viață. Într-un sfârșit se încarcă și platforma. Vezi meetingul. Intri pe meeting. Se face prezența. Tocmai a trecut de tine. Deschizi microfonul timid și strigi absolut exasperat : “Mă scuzați doamna profesoară, am văzut mai târziu meetingul, sunt prezent”. În secunda imediat următoare iadul se dezlănțuie. Știți cu toții la ce mă refer, deci nu voi elabora.

Se termină prima oră. Spui un “La revedere” sec și îți iei câteva minute pentru reflecție. Asta înseamnă în realitate că urmează să discuți fiecare moment din oră cu colegii tăi, sau nu.

Gata, a început și a doua oră, iar deși ești de câteva ore la calculator, tu ești de fapt și de drept încă în pat. Camera deschisă, urechile închise. Mama ta intră în mijlocul orei să îți aducă mâncare. Întrebare: "Oare să mănânc sau să scriu?". Răspuns: scrii, dar atunci când găsești răgaz, mănânci, ca un maniac, un adevărat maniac. Desigur, răspunsul este relativ, depinde de prioritățile tale în viață. A treia oră profesorul lipsește. Ce ai putea face în această mirobolantă oră? Tema aia, proiectul ăla, ai putea citi cartea aceea, să lecturezi lecția aia. Și totuși tu ce alegi să faci? Stai, uite așa, stai. Stai pe scaun o oră uitându-te la telefon, vorbind cu colegii, uitând voluntar și cu desăvârșire de acel lung "To do list". E de parcă creierul tău ce își dorește să fii productiv este complet ignorat de corpul tău. Ironie că creierul dă ordine restului corpului, nu invers.

În sfârșit, ultimele două ore...de-a dreptul chinuitoare. Asta este tot ce am de spus... Trec și ele.

În acest moment s-au terminat toate orele. Posibilitățile sunt nelimitate. Poți să te relaxezi, să te uiți la un serial, să te joci, să dormi mai ales, să ieși afară, să te rogi pentru testul de mâine. Din nou, ce alegi să faci? Păi în acest caz nu pot spune ce alegi să faci. Doar tu știi ce alegi să faci.

Acum că fiecare dintre voi s-a gândit la ceea ce face de obicei după terminarea orelor, putem să vorbim un pic despre ceea ce se întâmplă înainte de culcare. În primul rând mă simt obligată să spun că există două tipuri de liceeni : creatura nopții, liceanul care stă noaptea să se relaxeze jucându-se ori pur și simplu stând și liceanul "harnic" ce se culcă devreme doar din cauza faptului că este obligat de părinții săi.

Oricare dintre ei ai fii, mai devreme sau mai târziu tot ajungi în pat. Stai un pic întins pe spate cu ochii la tavan și te gândești la cum mâine te vei trezi la o oră prestabilită, o oră devreme în dimineață, ca să ai cu siguranță timp să îți termini toate temele.

Asta ai spus și seara trecută. Trecând peste asta, îți pui alarma încrezător și închizi ochii. Auzi o notificare... de la un coleg... Te trezești. Cine știe când te mai culci, însă cu siguranță te vei trezi mâine și îți vei termina toate temele, devreme în dimineață.

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Importanța creativității în dezvoltarea individului

Ce este creativitatea?

Creativitatea are multe definiții, nu una singură. Unele sunt simple, cum e cea a Enciclopediei Britanice: „abilitatea de a face sau, altfel spus, de a produce ceva nou, fie o nouă soluție a unei probleme, fie o nouă metodă sau un dispozitiv nou sau un nou obiect artistic ori o nouă formă artistică”, iar unele complexe, fiind un proces care aduce inovație prin elaborarea unor idei noi sau prin asocierea sau modificarea unora deja existente.

De ce e considerată utilă?

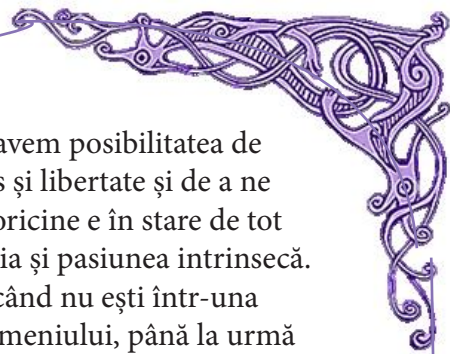
Aceasta este o întrebare pe care mi-am pus-o și eu, iar răspunsul nu e neapărat simplu. Până la urmă, toți avem nevoi diferite și ne folosim de creativitate pentru alte scopuri, dar pe toți ne ajută într-un fel sau altul.

La locul de muncă poți veni cu anumite idei originale, la care nu s-a mai gândit nimeni, și să ajungi într-o poziție mai bună. Poți să te dezvolti pe tine, până la urmă de asta există terapie prin artă. Evident, nu se limitează doar la persoana ta, ci poți face ceva care să îi ajute și pe ceilalți, cum ar fi elaborarea unei opere de artă, construcția unei clădiri interesante, care să bucure ochiul privitorului, inventarea unui medicament mai bun pentru diverse boli, și multe altele.

De ce creativitatea e atât de importantă pentru oameni?

Deși despre acest subiect este articolul, nu l-am putut aborda fără să menționez ce este și de ce e utilă. Cu toții avem capacitatea de creație, trebuie doar să învățăm să o folosim, să nu o lăsăm să se piardă în timp. Spre deosebire de talent, nu e ceva ce primim din naștere și avem toată viața. Acest fapt are avantaje și dezavantaje: te poți folosi de ea, să o dezvolti, dar poți și să uiți complet de existența ei și să te adâncești într-o rutină care îți aduce nefericirea, întrucât din nimicul rămas din creativitate nici nu poți produce nimic.

E importantă pentru noi deoarece prin ea ne putem dezvolta, cunoaște, așa avem posibilitatea de a realiza ceva mai bun în lume, de a face o diferență, de a merge spre progres și libertate și de a ne elibera de cât mai multe limite. Chiar dacă pare ceva la care se ajunge greu, oricine e în stare de tot ce am scris mai sus pentru că nu contează cel mai mult inspirația, ci motivația și pasiunea intrinsecă. Ele sunt cele care te fac să continui să lucrezi, să perseverezi, chiar și atunci când nu ești într-una din cele mai bune zile ale tale. Mai e nevoie și de altele, de o cunoaștere a domeniului, până la urmă niciun artist nu ar putea elabora un tablou fără să știe teoria culorilor și alte noțiuni teoretice, și de o gândire flexibilă, pentru a putea primi orice idee nouă cu ușurință, însă motivația e factorul cel mai important care o determină.

Care sunt consecințele lipsei dezvoltării ei?

Ajunși să te pierzi în mulțime, să fii un om ca oricare altul, o oaie ordinară ce urmează turma, ordinele altora, care nu poate privi lucrurile din mai multe puncte de vedere. Duci o viață fadă, lipsită de o direcție și de ordine, pentru că, în ciuda aparențelor, creativitatea și disciplina sunt legate, cea din urmă fiind unul dintre factorii esențiali în evoluția abilității de a crea.

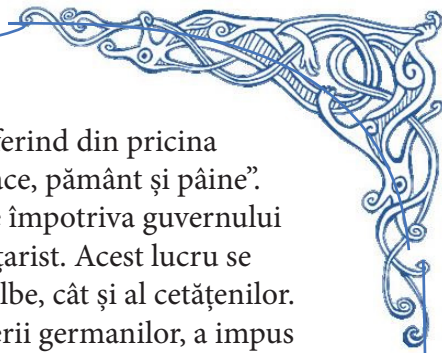
Importanța istoriei secolului XX în prezent și viitor

„Cine își uită trecutul este condamnat să îl repete.” - George Santayana

Această frază este probabil una dintre cele mai importante pe care un istoric ar putea să le-o spună elevilor săi. Citatul enunțat mai sus are o semnificație aparte, cea mai bună fiind istoria secolului XX. De ce am ales-o? Deoarece ne sunt date cele mai multe exemple de evenimente care, deși ar fi trebuit memorate de liderii politici ai lumii, a ignorat acest aspect, chiar au schimbat anumite aspecte din aceasta. Cazul liderului Uniunii Sovietice, Iosif Vissarionivici Stalin, care, după finalizarea celui de-al doilea război mondial, a dorit să ascundă numărul total de decedați până la ajungerea la putere a Nikitei Hrușciiov. Acesta a fost unul dintre exemplele nu prea fericite, dar hai mai bine să trecem la subiect!

Am ales secolul al XX-lea fiindcă s-au întâmplat o serie de evenimente care au schimbat radical istoria. Unul dintre primele evenimente a fost Primul Război Mondial care a fost declanșat chiar de un singur om, un sârb care avea să modifice, pe plan internațional, situația tuturor imperiilor. Austro-Ungaria avea să declare război împotriva Serbiei, mai apoi Tripla Antantă avea să declare război împotriva ei. De aici putem să ne dăm seama că diplomația ar fi fost cea mai bună soluție pentru a evita un posibil conflict mondial. Mai apoi, Imperiul German cu Imperiul Otoman intrau în război de partea Austro-Ungariei. Pentru a scăpa de frica unei înfrângeri în frontul de Est și văzând situația Rusiei, autoritățile germane i-au dat dreptul lui Lenin să se reîntoarcă în Petrograd (Sankt Petersburg-ul zilelor noastre) ca să declanșeze o revoluție cu scopul de a reloca mai multe batalioane germane în Vest. Ca o consecință, revoluția s-a produs, urmată de războiul civil care a durat 5 ani. 5 ani sângeroși în care s-au pierdut peste 6 milioane de vieți. De ce s-a produs acest eveniment?

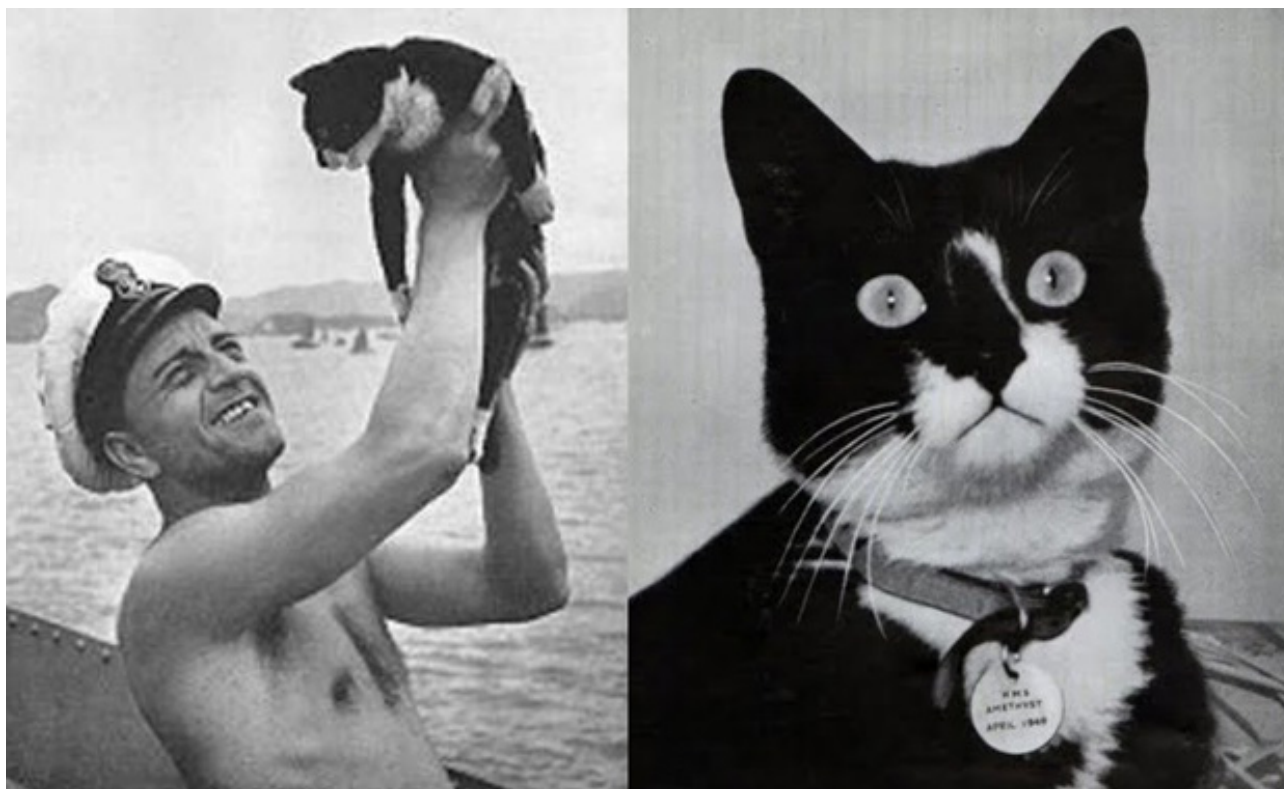
Deoarece țarul Rusiei oferea mai mult buget armatei, cetățenii imperiului suferind din pricina ignoranței liderului. În Lenin au văzut un fel de "salvator", promițându-le "Pace, pământ și pâine". Sună cam ciudat, dar asta era sloganul care a făcut mulți oameni să se revolte împotriva guvernului provizoriu a lui Kerenski care n-a adus niciun beneficiu, aidoma guvernului țarist. Acest lucru se putea evita prin distribuirea, în mod egal, al bugetului statului, atât armatei albe, cât și al cetățenilor. După sfârșitul războiului mondial, Tripla Antantă, ca o consecință a înfrângerii germanilor, a impus Imperiului German să plătească Aliaților toate daunele cauzate de alianța lui pe tot parcursul celor 4 ani de război, considerând că ei sunt principalii vinovați, în special nemții. De aici s-a născut și mitul cuțitului înfipt în spate, germanii considerându-i vinovați pe evrei pentru înfrângerea lor, partidul nazist utilizând această idee mai departe. Se putea evita acest eveniment? Răspunsul este da. Dacă Aliații ar fi cerut Germaniei o sumă mult mai mică pentru repararea tuturor dezastrelor cauzate de ei, Republica de la Weimar neintrând într-un colaps economic major și partidul nazist neajungând la guvernare pe baza ideilor lor de modernizare și de subjugare a minorităților țării.

Să ne concentrăm atenția pe noul stat întemeiat în decursul războiului, Uniunea Sovietică. Lenin, paralizat complet după atacurile cerebrale suferite, dorea să ofere puterea țării lui Leon Trotski, comandant al armatei roșii. Însă, după moartea sa, Stalin i-a luat locul, începând în anii 30, o perioadă nefericită pentru cetățenii URSS-ului. Printre care au fost evenimente precum Holodomorul ucrainean și Marea Epurare. Primul eveniment ar fi fost produs în urma unei secete cumplite, dar și din cauza naționalizării pământurilor țăranilor ucrainieni. Ca o consecință, 10 milioane de oameni și-au pierdut viața. În timpul Marii Epurări, Stalin avea să le asigure sfârșitul a 1.345.796 de oameni, printre care și români. Se putea evita acest eveniment? De data aceasta, nu. Dintre Trotski și Stalin, o idee mai bună ar fi rămas tot Stalin. Mai multe studii asupra mentalității și a ideilor lui Trotski a arătat că el ar fi putut fi cel mai mare tiran al tuturor timpurilor, încercându-l chiar și pe Mao Zedong cu Revoluția Culturală.

Următorul eveniment major este cel De-al Doilea Război Mondial, război în care s-au pierdut mult mai multe vieți decât în Primul Război. Chiar de 2 ori mai multe! De data aceasta, cauza a fost expansiunea teritorială a Reich-ului "Milenian" cu scopul de a arăta adevărata putere a Germaniei. Primul obiectiv a fost împărțirea Poloniei între Germania Hitleristă și URSS, conform Pactului Ribbentrop-Molotov sau Hitler-Stalin care avea ca obiectiv împărțirea Europei în două sfere de influență. În timp ce Reich-ul își îndeplinea obiectivele, URSS-ul se chinuia să invadeze Finlanda, o țară cu o populație de 3 milioane de locuitori la vremea respectivă. Armata Roșie a suferit pierderi colosale, estimate la 800.000 de soldați, cucerind doar 10% din teritoriul țării. A urmat ocuparea Basarabiei de către sovietici, Carol al II -le încercând să păstreze neutralitatea României pe plan mondial. După ce Ungaria a luat Nordul Transilvaniei și Bulgaria Cadrilaterul, Ion Antonescu a preluat situația țării, fiind încoronat regele Mihai. În 1941 a început operațiunea Barbarossa, având ca obiectiv ocuparea teritoriului sovietic până în munții Ural, în același an începând și exterminarea în masă a evreilor, romilor, homosexualilor și componentelor politici pentru impurificarea rasei ariene. Din fericire, planul la a funcționat pentru ei, cea mai mare înfrângere fiind cea de la Stalingrad, când sovieticii au început să facă pași mari spre țările de Est. Debarcarea Aliaților în Normandia a fost momentul când generalul german Rommel, cunoscut ca Vulpea deșertului, și-a luat zilele în fața lui Hitler. Până în 1945 au avut loc pierderi ale armatei atât de mari, încât Führer-ul a început să folosească copii drept membrii ai Wehrmacht-ului. Deși Cei 3 Mari au fost considerați eroi, nu trebuie să uităm că Stalin a avut cel mai prost pregătit plan de război, că Winston Churchill a lăsat milioane de indieni să moară de foame pentru a-și întreține armata și că Theodore Roosevelt iubea atât de mult vânătoarea, încât a vânat peste 500 de animale nevinovate.

Aceasta a fost prima parte a capitolului meu cu scopul de a face o prezentare în mare a perioadei 1914-1945 și aș dori să mai trezită câteva lucruri interesante din secolul al XX-lea:

- 1) 12 milioane de scrisori erau livrate către front în fiecare săptămână în Primul Război Mondial;
- 2) Primul Război Mondial a încurajat dezvoltarea chirurgiei plastice din cauza cicatricilor de pe fețele soldaților;
- 3) Primul soldat american ucis în al Doilea Război Mondial a fost ucis de către ruși în 1940, în Finlanda;
- 4) O pisică a reușit să supraviețuiască pe trei nave diferite în cel de-al Doilea Război Mondial, fiind poreclită "Nescufundabilul Sam";
- 5) Singura țară careia Germania Nazistă i-a declarat oficial război a fost SUA;
- 6) În 1941, un soldat câștiga 21\$ pe lună, iar în 1942 50\$ pe lună;
- 7) Cea mai mare bătălie implicând tancuri a avut loc între naziști și sovietici între 4 și 22 iulie 1943. Au fost folosite peste 3.600 de tancuri;
- 8) Cea mai importantă descoperire medicală din timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost transfuzia sângelui, ce a salvat mii de soldați.

Nescufundabilul Sam

Istoria se repetă

„Și noi am făcut aceleași prostii ca tine” este sâcaitoarea replică pe care o aud de câțiva ani de la părinții mei. Așa am înțeles că nici măcar greșeala nu-mi mai aparține. Era ceva exasperant la această recursivitate - cumva faptul că începeam să o observ prea mult în jurul meu. Rutina devenea sufocantă: după zi, iarăși noapte; după lumină, iarăși întuneric. Din toată această banalitate de a observa cum timpul trecea pe lângă mine, mi-am dat seama de capacitatea naturii de a o lua întotdeauna de la capăt.

După ce-și depășește dezastrele și epidemiile (mai e puțin!), natura se regenerează în completă armonie. Normalitatea stă tocmai în trecerea aceasta de la haos la liniște, universul fiindu-și propria pasăre pheaonix. Acest fenomen influențează omul, îi oferă un exemplu de urmat de autodistrugere, apoi de regenerare din propria cenușă. Machiavelli analizează încă din secolul al XV-lea oscilația recurentă între ordine și tulburare în rândul civilizațiilor. Descrie întregul proces ca pe o ciclicitate între pace, stagnare, ruinare, haos și înapoi la pace. Într-adevăr, istoria se repetă: imperii întregi urmăresc un echilibru și, mai târziu, ating un punct culminant, care, indubitabil, își are un sfârșit sculptat în el. Aceasta este, poate, eroarea genetică a întregii umanități: dualitatea - apogeul își are propria decădere, lumina își are întunericul ei, puritatea își are propria depravare, iar trupul își are propriul suflet.

Analizând, de pilda, strict teritoriul Greciei de astăzi de-a lungul istoriei, putem să ne convingem de circularitatea evenimentelor, însă nu și a timpului cronologic propriu-zis. De la înfloritoarea Grecia Antică, la mic teritoriu al Imperiului Roman, apoi Bizantin și, în cele din urmă, Otoman, un lucru este cert: aceleași greșeli, aceleași lupte și aceleași războaie s-au desfășurat timp de secole întregi, în generații și în contexte politice și economice diferite. Ne reîntâlnim cu descompunerea unei civilizații și cu reconstituirea acesteia câteva decenii sau secole mai târziu.

În mod sigur vorbim de o evoluție științifică și de o dezvoltare semnificativă a gândirii, însă există oare un progres al instinctului uman? al aspirației individuale? al scopului? Încă din preistorie, omul visează la viață după moarte, la fericirea absolută, la Paradisul anterior parazitării umane. Ne izbim de aceeași poftă a omului pentru nesatisfacere, care nu este mulțumit de puterea pe care o deține, de situația economică sau de cea socială în care se află. Firea noastră de a cere mai mult de la propria existență și, în același timp, rigiditatea cu care ne cultivăm dorințele, naște ciclicitatea istoriei. Întotdeauna, visul omului a fost să devină cumva: fericit, nemuritor, împlinit; să scape de partea întunecată a instinctului. Tocmai prin această mentalitate îndreptată strict către moralitate, către a face doar bine, se formează, paradoxal, un tipar al istoriei umane: stabilitate - răzvrătire. În amândouă situațiile întâlnim progres; evoluția, ca întreg, este independentă de moftul

omului de a fi nemulțumit. Putem lua un exemplu foarte simplu: Primul Război Mondial. Nici pacea din Belle Epoque, care era deja prinsă într-o dezghețare - lentă - către democrație, dar nici războiul în sine, nu au însemnat în niciun caz o stagnare colectivă sau un regres. Amândouă au dus, cumva, la acea explozie de personalitate a interbelicului, care apare, recursiv, de-a lungul secolului al XX-lea - anii '60, sfârșitul anilor '90 și, într-un final, începutul unui secol nou al tehnologiei: anii 2000. Ne putem aștepta la aceeași ciclicitate în lumea contemporană, ca urmare a crizei cauzate de pandemie.

Însă ce înseamnă, în definitiv, aceste evenimente de exacerbare ale omenirii? O evadare. Întreaga repetabilitate a istoriei mă duce cu gândul la evadarea dintr-o celulă într-o altă celulă și apoi într-o altă celulă... E un joc infinit al papușilor matroshka, iar fiecare manifestare exagerată în artă, în vestimentație, în politică sau în știință înseamnă o încercare stângace a fiecărei generații de a se distinge. Avem în istorie opt cruciade, opt eșuări categorice care pornesc de la gândul „pot să fiu mai bun decât ceilalți”. Sunt războaie în timpul cărora atitudinea pioasă de la început se transformă în agresivitate și violență, un fel de reprezentare la scară mică a dualității analizate anterior. Avem și coincidența de secol XIX și secol XX între bătălia lui Napoleon și campania lui Hitler în Rusia, din două ierni friguroase.

Cel mai straniu este că aceste evenimente depășesc axioma: prezentul este influențat de trecut și demonstrează că prezentul este trecutul. Și nu în sensul științific din serialul german Dark, în care apare o repetabilitate a istoriei mult mai evidentă decât cea dezbătută de mine până acum; ci ideea că instinctul meu, din prezent, este același cu instinctul omului de acum 10 ani, 100 de ani, 1000 de ani...

Dacă tot conștientizăm posibilitatea că istoria se repetă, de ce omul visează, în continuare, la un alt timp? la o altă generație? Mi-aș fi dorit să trăiesc în explozivul interbelic sau în romanticul secol al XIX-lea, pentru că simt că ceva lipsește din prezentul pe care îl trăiesc; poate acea poftă de viață din anii '20; sau poate eleganța și vitalitatea iubirii din perioada antebelică. La fel au simțit și clasiștii, care reînvie valorile antice, sau tradiționaliștii, care visează la satul virtuos. Toată lumea este nemulțumită. Întotdeauna prezentul este insuficient: prea complex sau prea banal; dar această gândire este cea care ne menține în viață ca specie a sufletului, și nu a corpului.

Natura ne-a învățat ce înseamnă regenerarea, ce înseamnă răzvrătirea și renașterea. O să inchei cu cea mai frumoasă teorie a lui Friedrich Nietzsche din volumul Știința voioasă, o teorie care a apărut încă din filozofia antică a lui Pitagora și care a fost încet anihilată de religie. Cum ar fi dacă un demon ți-ar spune că viața pe care o trăiești și pe care ai trăit-o până acum va trebui să o mai trăiești încă o dată, încă de nenumărate ori; nu va mai exista nimic nou, în afară de fiecare suferință, fiecare fericire și fiecare gând și senzație pe care le-ai simțit până acum, oricât de mici sau importante ar fi ele. De parcă clepsidra existenței noastre ar fi întoarsă din nou, și din nou, și din nou... Aceasta este eterna reîntoarcere, eterna alegere a aceleiași vieți. Asemenea timpului și spațiului infinit, existența omului se va întâmpla de un număr infinit de ori. Instinctul va fi același, progresul colectiv nu va deveni niciodată regres, iar haosul se va substitui permanent cu liniștea. Istoria! se va repeta.

Ce ne rezervă trecutul...

Un murmur se frânge printre gravurile ce atârnă în încăperea somptuoasă. Giovanni Battista Piranesi își continuă însă netulburat somnul de veci pe afișele mult prea vii pentru acest cimitir artistic, cu un aer mult prea greu de sobrietate. Această tăcere inițial apăsătoare îi eliberează, paradoxal, mintea privitorului de constrângerile cotidiene, îmbrăcându-l cu hainele celui mai sfios filosof, care a deprins parcă în același timp și artele spiritului critic. „Piranesi, Piranesi... Mă obligi, mă provoc și nici nu-mi dai de ales... Strivit de așteptările tale, trebuie să protestez!”. Piranesi răspunde printr-o tăcere gravă, iar neinițiatul se vede astfel nevoit să-i urmeze ordinele.

Ajunge în fața gravurilor ce înfățișează un timp pierdut, un timp care nu există, o Romă în declin vertiginos. O lume a posibilităților infinite, din care răsar forme obscure, mărturii ale prezenței unui creator meticolos în ordinea sa haotică. Și totuși, lipsa aceasta a frontierelor devine sufocantă, din cauza potopului de statui, figuri liliputane moarte, asemenea stăpânului lor și a naturii în delir ce se revarsă aproape fără milă asupra privitorului de rând. Până să descopere un colț din lumea ce îi este aruncată în fața ochilor, este îngropat într-un alt șuvoi de simboluri în decădere din care se formează o ceață densă a minții. Ruinele se propagă peste pânză ca niște umbre neguroase ale trecutului inexistent, înhățând puțină lumină castă rămasă.

„Te blestem, o tu!, Piranesi! Te blestem!” Pe punctul de a-și pierde ultimul dram de cunoștință, se refugiază în camera alăturată, la adăpost de viitură. Acolo, se regăsește închis pe nedrept, în carcerile imaginare ale aceluiași artist. Printre celulele imaginarului, adevăratul geniu răsare, din cenușa fostului maestru. Structuri enorme, de-a dreptul uriașe, de nivelul faimosului colos din Rhodos, izvorăsc dintr-un talent nemărginit de a vedea dincolo de orizontul cunoașterii difuze. Căci aceste închisori ale minții sunt o anomalie, ceva ce nu ar trebui să existe și totuși există, ceva cu atât de puțin sens, încât devine logic, ceva ce este aproape palpabil, și încă de un infinit de ori mai greu de imaginat... Edificii impunătoare, ce iscodesc nemilos sufletul plin de griji și-l ferecă în lanțurile robiei, robie a neputinței de a înțelege ce se ascunde în peregrinările inutile într-o minte straină.

Peisajele sunt desprinse din lumea lui Dante, lume angajată în lupta dintre rău și bine, între alb și negru. În gravuri, nu apare bălălia, ci urmările ei, sinistre și morbide, protejate de lumina purității printr-un vâl de violență, parte integrantă în ordinea nefirească. Osânda răsună ca un ecou între pereții imenși ai carcerelor, goale de orice urmă de candoare. Grotescul e în largul lui, iar tu la cheremul său, prizonier al camerelor de tortură. Cu cât se avântă mai adânc, fără voia sa, desigur, în această lume a patimilor nefirești, cu atât începe să cuprindă, din sfera ideilor cu care pornise la drum, mai puțin.

Bâjbâind prin întunericul eclipsat de gravuri, în acea mare agitată a gândurilor, privitorul se miră că a nimerit în prima sală. Fusese la un pas de a nu mai vedea lumina zilei și de a ajunge să se plimbe printre umbre, rătăcind în neștire. Piranesi urmărește distrat spectacolul uman, schițând în surdina pelerinajul ce tocmai a avut loc. Timpul deja înghețat se urnește, fugind în colțul carcerilor imaginare, lovindu-se de individul care tocmai se îndreaptă cu pași șovăielnici spre ieșire. Piranesi surâde imobil, la gândul proaspătului reformat, căci în pustiul dintre dărâmături, încolțea o ruină tainică...

Muzica anilor '80 revine

Anii '80 au revenit în interesul publicului general. Fie că vorbim despre modă, filme, seriale, muzică sau jocuri video, nostalgia e în floare. A trecut suficient timp, iar acum a venit momentul să jelim după vremurile acelea. Toată industria actuală de divertisment copiază trend-urile din deceniul respectiv într-un mod mai mult sau mai puțin evident. Cu toate acestea, nu orice poate fi copiat. Unele lucruri merită trăite în original. Spre exemplu, unul dintre domeniile artistice care s-a bucurat de o expansiune creativă impresionantă pe atunci, și anume, muzica.

Anii '80 au constituit, probabil, al doilea cel mai influent deceniu din istoria muzicii. A fost un moment în care industria muzicală a suferit o schimbare fundamentală.

Muzica părinților, din 1979 până în 1981.

1979: M – Pop Music, Village People – YMCA și In The Navy, Anita Ward – Ring My Bell și Abba – Chiquitita, Patrick Hernandez – Born To Be Alive.

1980: Goombay Dance Band – Sun Of Jamaica, Pink Floyd – Another Brick In The Wall, Lipps Inc – Funky Town, Ottawan – Hands Up, Bob Marley – Could You Be Loved

1981: Shakin Stevens – This Ole House, Aneka – Japanese Boy, Bernie Paul – Oh No No, Stray on 45, John Lennon – Woman, REO Speedwagon – Keep on Loving You, Eddy Grant – How Do You Feel My Love

Valurile nostalgiei retro par să revină la intervale egale de timp. Practica a arătat că există o perioadă de izolare care durează între 25 și 30 de ani înainte ca trend-urile de mult pierdute să se reia. La sfârșitul anilor 2000, muzica anilor '80 a început încet să revină în cultura noastră. La mijlocul anilor 2010, totul a fost retro-val, iar sinteza-pop și moda au domnit suprem. Cu toate acestea, pe măsură ce pătrundem în deceniul anilor 2020, perioada care urmează pare că va fi influențată de ritmuri vibrante din toate părțile.

Iată cum a revenit cultura anilor '80 - '90:

În prezent, se poate simți cum moda și stilurile muzicale din anii '80 reapar, iar adolescenții se bucură și chiar îndrăgesc reînvierea culturii și a artei din acel deceniu. Totodată, atât părinții, cât și bunicii, pot retrăi sentimentele tinereții prin această poartă a timpului care aduce cu sine amprenta acestor ani atât de influenți.

Însă...știți care este partea tristă?

Această ușă a anilor '80 o să se închidă la fel de repede cum s-a deschis. Toate lucrurile frumoase se sting odată cu trecerea timpului și o să rămână doar amintirea îndepărtată a acestei călătorii prin cultura și muzica anilor '80. Însă, noi, adolescenții anilor 2020 trebuie să ne bucurăm de prezent, de clipă și de frumusețea muzicii anilor '80.

Să explorăm pasaje în covor

Adormi

Ești pus în fața aceluiași perete,
Străbătut de aceleași nervuri,
Care se lasă zguduit de carapacea minții tale,
Se contractă la fiecare mângâiere a podelei,
Și se cutremură de extaz când resimte vibrația unei muște rătăcite.

Iar geamurile el le urăște,
Că ele nu au sens în perfecțiunea pe care o înglobează,
Ci doar pretinde a fi salvare,
Prin instantaneele șoselei, ale uzinei.

Din eternitate te păstrează,
Rumegându-ți sufletul în timp ce dormi,
Căci subconștientul eliberat completează veșnic cu gardianul tău,
Și dimineața pare mai încețoșată,
Conștiința încă puțin consumată,
Substituită de un gol și de confort.

”Să zaci, să putrezești!”
Urlă tavanul,
Că de privirea lui nicicum nu scap,
Și persistă să biciuiască pe slava sa,
Căci Dumnezeu nedreptățit,
Nu ar fi primit drept ofrandă fibrelor de lemn,
Iar papucii ar rămâne păgâni.

Nu știu ce mai există,
Căci om este în toate,
Iar om sunt doar eu,
Restul animale.

Iubești

Încarcerată în câțiva centimetri de sticlă,
Putrezește dragostea mea,
Căci singura interacțiune cu ea o mai am în nopțile bulbucate, dilatate,
În care somnul veșnic are ora fixă în covrigul care și-a pierdut locul în abecedar.

Și furnică-mi degetele pe câmpul meu mobil,
În care-mi mai găsesc iubirea pierdută,
Și dacă ar fi s-o storc,
Mi-e teamă că n-ași obține sânge, măruntaie,
Ci acid și tranzistori.

Iubirea mea, prăpădită în ecran,
Cuprinsă în virtualitatea sufletului meu modern,
Aș vrea să te scap, dar momentan doar buzunarul ți-l ofer.

Ating

De zece luni nu mai pășesc,
Căci pasul este unul, ci doar pe el îl folosesc,
Cu tălpi cuprinse de verigi, c-un cuib de rândunele.

Podeaua pare goală, dar nu observ vecini, ci nici eternitate,
O bucată de asfalt culeasă din copacul unor roade amintiri,
Că dacă ar fi să prind o rădăcină,
Mi-aș gădila nervi, m-aș preface în cristal.

Degetele le am tăiate,
Dar le-am prins cu o sfoară de credință,
Că ea mă pune-n loc, credință în covor.
Ca un gândac îmi joacă mâinile,
Și cotrobăi prin morminte de cauciuc,
Pe care le ascund ușor în minte.

De zece luni n-am mai atins pământ.

Aștept

Mă sâcâie o linie eternă,
Care zace sfidătoare pe caiet,
Și cât aș vrea eu să dispară,
Guma zace, râde-ncet.

Nu vreau un genocid al grafitului inert,
Că nici viața n-o cunoaște,
Moartea de i-aș da-o...
Aș fi un Dumnezeu ateu, că știu cum se prelinge și asupra mea guma unui Dumnezeu.

Aștept s-o șteargă cineva,
Dar nu se-ncumetă.
Ce stați umbrelor așa?
Răzbiți, sfâșiați perdeaua neagră,
Și devorați o dreaptă bleagă...
Dar nu e nimeni...

Povestea noastră

Ar fi fost frumos. Ar fi fost frumos ca timpul din acea zi friguroasă de iarnă să fi binevoit a se opri, ca apusul roz să fi rămas totdeauna roz, ca cerul să nu se mai fi întunecat niciodată, iar clipa să ne fi capturat și întemnițat pe banca rece, plină de zăpadă, cu ceaiul și vinul fiert drept singura consolare.

Ar fi fost frumos ca acele două săptămâni să fi tinzând la infinit, asemenea tuturor șirurilor care aveau să-mi dea băți de cap la matematică un an mai târziu. Ar fi fost frumos ca tu să nu fi plecat, ca ușa să nu se fi închis niciodată în urma ta. Dar știam că era inevitabil, știam că nu aparții universului meu -sau, mai rău- că eu nu aparțin în al tău. Așa că mintea mi-a pregătit (sau a încercat, respect ei) sufletul, a încercat să mă conducă pe calea rațiunii.

Dar nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru ceea ce a urmat. Căci, deși viitorul părea promițător și strălucitor, deși chiar prezentul, oricât de fragil ar fi el, se arăta zâmbitor și mă îmbrățișa călduros, haosul s-a dezlănțuit aproape imperceptibil. Fluturașul albastru a bătut timid din aripioare doar o dată, însă a fost suficient.

Reflectând la cele întâmplare, totul pare a fi fost inevitabil, asemenea plecării tale. Dar în timp ce trăiam dezastrul (în fine, mulți ar spune că încă îl trăim, dar eu sunt atât de stoarsă acum, încât nu mai simt nimic, aproape nimic), speranța mă ghida și îmi șoptea; îmi șoptea că finalul se apropie și că totul va fi bine. Speranța moare ultima, dar de multe ori moare oarbă, moare știind că a greșit și regretând că nu te-a lăsat să trăiești. Sau poate moare cu viclenia încă curgându-i rapid prin venele cu sânge negru ca smoala, știind că a reușit să te păcălească, ștergându-se sătulă la bot după ce s-a hrănit cu firavul tău suflet. Sau poate e vina ta, poate nu ar fi putut prelua controlul fără consimțământul tau, poate ai fost luat pe sus știind că ești luat pe sus, dar fără să vociferezi vreo obiecție, căci, până la urmă, cui nu-i place să zboare? Dar ar fi trebuit să știi deja din proprie experiență că oamenii nu-s păsări și că nu vor putea fi niciodată.

N-ar fi trebuit să fie așa. Dar a fost. Au fost și părți bune, evident. Amintește-ți de nopțile petrecute pe plajă, dansând, uitând de tot și de toate. Amintește-ți de răsăritul crepuscular, de sentimentul de libertate, de zbenguiala lor din ploaie, de cum a fost să plonjezi în piscină, de cum e să înoți și să nu fi singur. Da, au fost și momente bune. Dar puteau fi mai multe și mai bune. În schimb, ai devenit sclavul unor aparate, căci ele erau singurele care puteau să te ajute să menții contactul cu lumea, erau cel mai apropiat lucru de realitate, "the next best thing". Dar uneori asta nu-i de ajuns.

Și uite așa ai ajuns aici. E un an mai târziu, dar parcă n-a trecut decât o secundă și, în același timp, o viață. Dacă acum un an puteai simți atât de multe, acum sufletul tău e doar o crustă, a obosit, a fost rănit de prea multe ori, sau, poate, de prea puține ori. Poate ai relaționat mai mult cu calculatorul decât cu oamenii și acum nu mai știi cum să simți, ai uitat cum sunt emoțiile, cum e să te ia cineva în brațe și să îți transfere căldura lui ție; ești izolat adiabatic de lume, de Univers, de toți, dar – mai ales– de el.

Ar fi fost frumos.

Dar n-a fost să fie.

Cortină de catifea

Parcă primăvară, poate nu. Mergea pe stradă, era o zi neagră, mohorâtă, că oricare alta privită prin ochii lui Pătrașcu. Din scrumul acelei zile de o banalitate dureroasă, viață i se aprinde, toată ura, tot uratul, încep a fierbe, nămeții de umbră din juru-i încep să se frângă. Pătrașcu se avânta acum în necunoscut. Universul de ar fi împietrit atunci, Pătrașcu era în stare să îl pună în mișcare, doar pentru ea. O simplă străină, așa cum mai erau multe altele pe stradă aceea prost luminată. Un nas cârn, o gură strâmbă, sprâncene stufoase și negre, chipul nu era unul tocmai plăcut la vedere. Pe Pătrașcu îl vrăjise un alt aspect al fetei. Un zâmbet așa de sincer, așa de cald, o privire blândă și pură. Pătrașcu nu avea să înțeleagă niciodată, nici măcar în îmbrățișările reci ale puștiului acel zâmbet. Timpul trecu, trecu și lumina prin fața ochilor și față nu mai era de găsit.

Pătrașcu era asemenea unei stane de piatră, o statuie a tuturor durerilor, cu și fără de nume, atât de incompatibilă cu soarele ce le scoate pe toate la lumină. Ședea cu sufletul răzleț, nopți și nopți la rând. Privea pe geam, în zare. Aștepta să vie cineva, o nălucă trecătoare, poate o furtună din care să iasă mai zdravăn. Speranța stătea tot acolo, aruncată print-un șanț la margine de sat. Ori și cât și unde ar caută rază de lumina nu era acolo.

Era dimineată..... că seară nu se putea, nu avea cum. Pătrașcu pășea pe Calea Plevnei, în stilul lui caracteristic, arogant, cocoșat, cu mâinile la spate. Stors de gânduri, încrunțat, aude din spate urletul unui tramvai, se oprește nițel și privește la fiară de metal. Șarpele oțelit învăluia pe Elena, îmbrăcată la fel de simplu, de pur. Pătrașcu prinde viață la vederea acestora. Din adâncul plămânilor începe să urle ca un nebun după vatman. Urcă grăbit în tramvai. Se apropie ușor și își invocă, acum pe un glas mai blând, demonul ce i-a furat atâtea nopți. Apoi fata, deranjată din liniștea ei, răspunde pe o limbă caldă. Au coborât la prima stație și au bătut la pas din mahala în mahala. Se mai auzea un glas răgușit de lăutar, o vioara destrunată, se pierdeau toate, ușor în depărtare, pe când cei doi mergeau mai departe.

Soarele se stinge peste orizont, cerul îmbibat în sânge de bravi eroi, venea acum noaptea. Peste lac, în zare, se vedea umbră nemișcată a unei mănăstiri. Cerul se făcu negru, cântecul jalnic al unui cârd de ciori cutremură pământul. Bocet, jale, în văzul unui monoclu, pe fereastră se zărea un moment solemn. Semnul crucii stă și veghează la poartă, așteaptă să treacă înapoi oameni mult mai buni. Pătruși de nepătruns, de beznă și de ivirea ei în mijlocul ogrăzii. Astăzi floarea e falnică, nemuritoare și totuși mâine nu mai e, s-a uscat și ea la rândul ei.

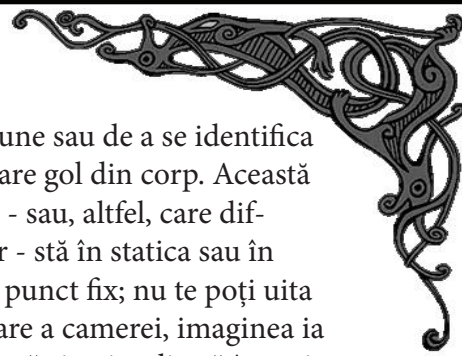
Cum privim un film?

De puțin timp, am învățat să mă uit la filme. Am trecut peste etapa de a alege unul din lista infinită de watch later de pe Netflix, ca să închei o sâmbătă seară pe canapeaua din sufragerie. Am reușit să răspund la întrebarea „de ce acest film m-a făcut să mă simt așa, și nu altfel?”. Răspunsul nu se afla doar în jocul actorilor (deși are un rol deosebit de important, dar rămâne pe altă dată să istorisim despre asta) sau doar în scenariu și replici, ci și în mișcarea și diversitatea cadrului. Am învățat să privesc un cadru, în întregul său sincretism: de la sunet, la culoare și, de ce nu, la olfactivul sugerat de vizual.

Chiar zilele trecute vorbeam cu o prietenă care vrea să dea la Regie de Film și am constatat că obiectivul filmului nu este de a rămâne în mintea privitorului ca o succesiune de cadre sau acțiuni; acesta trebuie să exploateze la maxim capacitatea sa estetică pentru a transmite ideea. Expresivitatea cinematografică depinde, mai ales, de unghiul de filmare, care indică locul din care e văzută acțiunea. Odată ce reușim, poate incoștient, să citim un cadru sau o scenă, oferindu-le un sens sau o senzație, filmul devine o experiență individuală. Însă cum facem acest lucru? Analizând senzația în strânsă legătură cu imaginea.

Cel mai intim cadru este cel al detaliului feței. Imaginea de la nivelul ochilor este o tehnică comună pentru a immortaliza starea actorului, fiind înălțimea firească pentru a fi privit de către spectator. De pildă, în scena din *The pianist* în care Adrien Brody, în rolul lui Wladyslaw, rătăcește pe străzile goale ale cartierului evreiesc, accentul cade pe starea personajului, înstrăinat de haosul ghetoului. Replica nu mai are nicio însemnătate, atenția spectatorului este strict pe imagine, strict pe portret, elementul-cheie fiind reacția sa - plânsul. Lacrimile înseamnă vulnerabilitate și îi oferă privitorului o experiență, nu doar niște imagini capturate de o lentilă. Acesta este cel mai frumos adaos pe care îl oferă filmul pe lângă teatru: posibilitatea de a schimba perspectiva. Mai întâlnim acest tip de focalizare și în cazul filmului *Whiplash*. Cadrul este mai dinamic, filmat de jos (tehnica folosită pentru a se intensifica puterea personajului), deoarece scopul acestuia nu mai este de a se focaliza pe o singură stare, ci pe o supraaglomerare de senzații: de la suferință, la efortul fizic și mental al personajului, la mulțumirea de sine. Acest tip de imagine, însoțită de frânturi de detalii (cum sunt picăturile de sudoare sau degetele însângerate în acest film), este unul expresiv, care afectează privitorul și care stă în spatele lacrimilor parcă apărute de nicăieri.

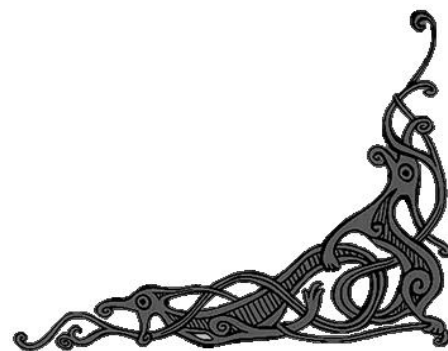
Astfel, vorbim de o emoție transmisă de la actor la spectator, prin coeziunea cadrului. Însă ce determină acea bătaie în plus a inimii sau acel impuls de a te deplasa în lumea filmului? Pe de o parte, frumusețea stă în mișcarea camerei de zoom sau de crash zoom. „Detaliul detaliului” este unic, întrucât nu există niciun echivalent în realitatea umană pentru acesta: ochiul omului privește imaginea în ansamblu, fără să existe posibilitatea de a izola un obiect de celelalte. Prin această tehnică, atenția este forțat îndreptată spre un element, care, separat de context, are o valoare semnificativă. De exemplu, avem clasicul zoom în încetinit din filmele horror, care creează neliniște: atât cadrul cu Jack din *The shining*, care subliniază nebunia personajului, cât și cel cu păpușa Annabelle, în care accentul cade pe straniețea acesteia. Trebuie menționat și acel crash zoom, care se referă la mărirea sau micșorarea unei perspective la o viteză foarte mare. Quentin Tarantino se folosește repetat de acest tip de zoom în *Django Unchained* pentru un efect comic și dramatic. Prin această tehnică, întreaga poveste devine, în mod incoștient, mai accesibilă privitorului și intensifică o anumită stare, prin intermediul imaginii și prin mișcarea camerei, nu prin însușirea emoției actorului.

Pe de altă parte, vorbim de un impuls al spectatorului de a se transpune sau de a se identifica cu un film, ca un sentiment imposibil de descris, dar care ocupă cumva fiecare gol din corp. Această senzație, care joacă un rol decisiv în deosebirea unui film bun de unul prost - sau, altfel, care diferențiază un film de sâmbătă seara de adormit pe canapea, de unul de Oscar - stă în statica sau în dinamica cadrului. Gândește-te la o scenă în care camera filmează dintr-un punct fix; nu te poți uita în altă parte, la altceva decât la ceea ce își dorește regizorul. Fără nicio mișcare a camerei, imaginea ia proporțiile unei fotografii sau ale unui tablou, iar perspectiva pare să fie neutră și neimplicată în acțiunea propriu-zisă. Însă în *12 years a slave*, cele două minute apăsătoare în care Solomon este privit din depărtare cum se chinuie să supraviețuiască, oferă o perspectivă realistă, poate mai intimă decât ar fi oferit un cadru al feței în acest caz. Spectatorul este obligat să îl privească, fiind modul cel mai dur și, deopotrivă, cel mai real de a-l transpune în poveste. În alt sens, faimoasa scenă a personajului jucat de Leonardo DiCaprio din *The Wolf of Wall Street*, în care încearcă să urce în mașină, sub influența unor substanțe, este un alt exemplu de cadru în care camera stă nemișcată pe un trepied. Scopul, de această dată, este de a ironiza, privitorul neavând ocazia de a lua o pauză de la situația penibilă în care personajul se află. Să nu uităm de cadrele din acele period pieces, precum sosirea Mariei Antoineta, portretizată de Kristen Dunst, la Palatul Versailles, sau finalul romantic dintre Elizabeth Bennet și Mr. Darcy din *Pride and prejudice*, în care statica imaginii ne duce imediat cu gândul la un tablou.

Dar cum ne afectează o imagine dinamică? Spre deosebire de cadrul static, aceasta este deseori însoțită de o muzică sugestivă, de replici sau de interjecții, iar senzația devine mai percutantă sub formă de instantaneu. Cele mai fascinante cadre, care îl implică cel mai mult pe privitor, sunt cele cu un personaj care aleargă, cel mai bun simbol pentru libertate. Primul exemplu care îmi apare în minte vine împreună cu replica: Run, Forrest, run! Dinamica filmului *Forrest Gump* stă fix în libertatea omului de a alege, de a spune astăzi, fără niciun motiv anume, am decis să alerg puțin. Însă un alt fel de dinamism este cel complet, în care și camera, și actorul, dar și cadrul sunt într-o continuă mișcare. Scena din 1917, în care soldatul aleargă pe câmpul de luptă, în timp ce peste tot este haos, reprezintă acel dinamism frenetic, în care supraviețuirea nu mai este privită dintr-o perspectivă neutră, ca o încercare patetică a omului de a fugi de moarte, cum era în cazul filmului *12 years a slave*, ci devine obiectivul unui om. Perspectiva camerei a dat peste cap întreaga înțelegere a privitorului asupra unui singur concept - supraviețuirea.

Însă frumusețea filmului stă în capacitatea individuală de a atribui sens și senzație fiecărui cadru. Scopul privitorului nu trebuie să fie doar să învețe să se uite la un film, ci și să coreleze ceea ce simte cu imaginea. Nu trebuie să vânezi cadre sau tipuri de cadre, dar este momentul să privești cinematografia ca pe o artă a aparatului, a culorii, a muzicii, a actorului și a cuvântului. Încă sunt multe secrete în această artă și poate, pas cu pas, le vei descoperi. Dar, mai întâi, încearcă să asociezi emoția pe care o simți pe moment cu un element al cadrului și al imaginii. Caută o explicație și răspunde la acel de ce obsedant, de care îți spuneam la început. (poate) Așa ne uităm la un film.

Artiști în Pandemie

Interviu cu Doru Trăscău, solistul trupei The Mono Jacks

Cum v-ați descrie pe voi, The Mono Jacks din 2021 ?

The Mono Jacks în 2021 sunt distanțați, dar nu departe, și cu un mare chef de muzică.

Având în vedere contextul pandemiei de SARS-CoV-2, cum vi s-a schimbat viața din punct de vedere al creării conținutului muzical?

La fel ca în orice altă activitate, izolarea înseamnă individualizare. Fie că vrem asta sau nu, e o chestie cu care ne confruntăm. A fost destul de greu să ne acomodăm cu ideea de concerte online. Compoziția rămâne o chestiune care se va consuma atunci când vom avea ocazia să ne revedem, în carne și oase.

HAI CU VACCINUL ĂLA !

Care este inspirația din spatele albumului “Gloria” ?

Gloria este un nume de femeie și îmi imaginez că este o femeie teribil de frumoasă. Gloria poate să te înșele, însă, Gloria poate să te facă să faci tâmpenii și, cu toate astea, o dorim cu toții. Gloria te poate determina să înfăptuiești lucruri mărețe. Gloria te poate ucide. Gloria este o frământare sau căutarea unui sens. Gloria este șansa noastră de a deveni nemuritori. Toată frământarea asta se regăsește în mai multe piese de pe noul nostru album.

Care este procesul prin care treceți atunci când scrieți muzică nouă?

Dacă sunt singur, îmi place să îmi creez un spațiu propice. În primul rând, țin mereu chitara aproape, am nevoie de liniște, un stilou, o agendă și mă mai alint cu câte un pahar cu vin. Dacă suntem cu toții, la sala de repetiții, nu există nici o regulă :).

După un an de "Gloria", cum a fost experiența susținerii unui concert aniversar online ?

Concertele online eu le-am asemuit cu o experiență a unei emisiuni TV în direct. Dintr-o dată, toți am devenit prezentatori de televiziune. Interacțiunea, deși, în direct, era cumva în eter. Cu toate astea, ne era dor de un concert și în dorința de a marca un an de la lansarea albumului Gloria, am hotărât să ne suim din nou, pe scenă.

Care a fost cea mai mare dificultate întâmpinată în această perioadă? Cum ați reușit să îi faceți față ?

Frica, eu cred, e cea care ne-a dat cel mai tare de furcă. Incertitudinea și realitatea care se schimbă de la o zi la alta sunt lucruri cu care am fost nevoiți să ne obișnuim. Pe mine m-a ajutat faptul că am venit la studio, zilnic. Chiar dacă am fost izolat, mi-am ținut mintea ocupată. Cu ocazia asta am început să lucrez la un album solo pe care vreau să îl termin până la sfârșitul anului.

Care a fost cel mai frumos eveniment din cariera voastră ?

Avem multe amintiri frumoase. Ne amintim cu plăcere de GreenSounds, festivalul la care am cântat pentru prima dată piesa "1000 de DA". O seară magnifică a fost atunci când ne-am suit pe scena IMAPP și am văzut pentru prima dată cum se văd 45.000 de oameni de pe scenă. Lansarea de la Arenele Romane e probabil cea mai recentă mare emoție, încă vie și reprezintă un vis îndeplinit.

Ce planuri aveți pentru 2021?

Ne dorim concerte, ne dorim să fim din nou pe scenă, însă asta nu este tocmai simplu. Așa că, dacă nu vom reuși să cântăm în fața publicului, cel mai probabil vom compune un nou album.

Aveți vreun mesaj pentru cititorii Revistei Vianews și pentru liceeni, în general ?
Rock your high-school!

Artiști români în pandemie

Interviu cu Alin Dincă (Trooper)

1. Cum v-ați descrie pe voi, Trooper din 2021 ?

În primul rând, aș vrea să vă salut pe voi și pe toți cititorii voștri. Nu mi-a plăcut niciodată să descriu trupa, însă am să răspund exact așa cum o făceam și în 1995 - suntem o gașcă de prieteni care vor să cânte rock. Nu ne-am schimbat foarte mult. :)

2. Având în vedere contextul pandemiei de SARS-CoV-2, cum vi s-a schimbat viața din punct de vedere al creării conținutului muzical?

Perioada asta este foarte grea pentru toată lumea. Fiecare individ încearcă să se adapteze unei lumi noi. Și nu este simplu. Noi nu am mai putut concerta. Este teribil pentru un muzician. Am susținut câteva concerte online, însă nu se compară cu show-urile adevărate. Stai și cânti ca în sala de repetiții, numai că ai cinci camere de filmat în față. Nu prea mi-a plăcut senzația. În schimb, am compus, am lansat piese noi, am filmat clipuri, am realizat o serie de înregistrări chiar și în izolare. Suntem de neoprit. :)

Partea cea mai tristă este că nu avem nici cea mai vagă idee când se vor relua cu adevărat concertele. În vară probabil vom susține câteva concerte - respectând distanțarea, numărul maxim de oameni, măsuratul temperaturii, măști etc. Însă nimeni nu știe când vom putea relua concertele așa cum erau ele acum doi ani. Mulți insistă că trebuie pus accent pe online. Însă eu, sincer, nu cred în varianta asta.

Din păcate, în România oamenii nu plătesc niciodată pentru muzică. Există o foarte mică nișă de ascultători care în continuare plătesc un abonament către o platformă de streaming. În rest... toată lumea ascultă gratis. Așa că este imposibil să faci tu pe cineva, brusc, să plătească bilet ca să vadă un concert online.

3. Care este procesul prin care treceți atunci când scrieți muzică nouă ?

În general fiecare scrie la el acasă. Apoi ne arătăm ideile în sala de repetiții. Acolo se naște magia. Începem să discutăm, să schimbăm, să adăugăm, până ajungem la un rezultat bun. Există și cazuri în care unul are o super inspirație de moment și scrie singur un album întreg. S-a întâmplat. :) Lucrăm în echipă. După ce avem piesa gata, eu mă apuc să îi scriu linia vocală și, în final, versurile. Simplu! :)

4. Ați descoperit în timpul acesta lucruri noi despre voi, ca artiști?

Din păcate, nu! Ne-a fost confirmat ceea ce știam deja: suntem muzicieni și iubim să cântăm live! Faptul că de atâta vreme trebuie să cântăm doar în sala de repetiții naște o anumită frustrare. Nu s-a schimbat nimic. Nu am descoperit nimic. Știu că unii spun că acum sunt niște oameni mai buni, că și-au găsit liniștea interioară... ok. Îi felicit sincer! Însă noi nu căutăm nimic. Doar să facem muzică bună.

5. Cum decurge o zi normală din viața voastră ?

După cum spuneam la începutul interviului, suntem cinci oameni foarte diferiți. Ne uneste muzica. În rest, este o nebulie. Nu vreți să ne auziți când începem să discutăm despre sport, politică, economie, istorie etc. :) Avem o mulțime de treburi în fiecare zi, însă găsim mereu timp pentru a asculta muzică nouă, pentru a pune mâna pe instrumente, pentru a scrie o idee... Muzica primează. Chiar nu pot să vă spun un program general. Fiecare zi este diferită.

6. Ați putea să ne relațiți experiența din 2008, când ați cântat în deschiderea concertului Iron Maiden din București ?

Rămâne una dintre amintirile mele de suflet. În 2008, Iron Maiden ne-au ales să deschidem concertul lor de la București. Este greu de explicat cam ce a însemnat asta pentru noi. Atunci i-am întâlnit pentru prima oară. Am vorbit, am povestit... Steve Harris a stat în spatele scenei pe tot parcursul recitalului nostru. Când am coborât, ne-a spus că suntem cea mai bună trupă din Europa care a deschis pentru ei în acel turneu. A mai completat și că am avut parte de cea mai bună reacție din partea publicului. Ce să mai comentați la asta? Taci și te bucuri. :) Ne-au tratat așa cum nu eram tratați de multe trupe românești în acea perioadă. Au un respect incredibil pentru trupele care muncesc. Ne-au făcut să ne simțim “de-ai lor”. Super amintire! Din 1990 Iron Maiden este trupa mea de suflet.

7. Care a fost cel mai frumos eveniment din cariera voastră ?

Sunt multe de tot. Instinctul mă face să spun că cele mai frumoase momente sunt concertele alături de Maiden, Priest, Deep Purple, Whitesnake, Europe, Scorpions etc. Însă, dacă mă gândesc cum trebuie, am să punctez lansările de album.

Am lansat nouă albume de studio până acum. Și sunt foarte mândru de fiecare dintre ele! Cred că aceste nouă albume reprezintă cele mai mari reușite Trooper!

8. Ce planuri aveți pentru viitorul apropiat?

Tocmai ce am lansat o piesă nouă - “Rădăcini de dor”. Are 18 minute. Lucrăm permanent și sper să avem în câteva luni un nou album. Nu știu dacă îl vom lansa imediat. Cred că trebuie să așteptăm să treacă pandemia. Rămâne de văzut. Momentan lucrăm la piese. În vară vom susține câteva show-uri. În 12 iunie cu siguranță sărbătorim la Arenele Romane 25 de ani de Trooper. Avem treburi de făcut. Important este să rămânem sănătoși.

9. Aveți vreun mesaj pentru cititorii Revistei Vianews și pentru liceeni, în general ?

Felicitări tuturor celor care încă mai merg la școală, tuturor celor care încă mai învață (și nu au căzut în plasa celor care încearcă să îi “vrăjească” cu “școala vieții”), felicitări pentru că vă mențineți curioși, pentru că vă cautați muzica, pentru că vă cautați pe voi cei adevărați și nu întăriți rândurile celor care vor să fie doar încă o oaie din turmă. Să ne vedem sănătoși! Succes mult!

InteractMUN: interviu din culise, cu Maria Răducu

Dacă ar trebui să descrii echipa Interact Atheneum în doar trei cuvinte, care ar fi acelea?

Dacă ar trebui să descriu echipa Interact Atheneum în 3 cuvinte, acelea ar fi dezvoltare, creativitate și pasiune.

Ce alte proiecte mai aveți în calendar, în viitorul apropiat?

În viitorul apropiat ne dorim să deschidem aplicațiile pentru delegați, cred că este momentul pe care noi toți îl așteptăm cu nerăbdare de când ne-am completat echipa de Chairpersons.

Ne poți relata un moment comic din timpul organizării noului vostru eveniment, InteractMUN?

Cred că un moment din cadrul organizării care ne face mereu să râdem este începutul fiecărei ședințe, pentru că atunci parcă uităm pentru câteva momente că avem de trimis 100 de email-uri pentru locații, de dat 10 telefoane pentru sponsorizări sau de stabilit țările pentru fiecare comitet. Înainte de ședințe avem un moment în care suntem noi înșine, fără formalități, fără titluri, doar prieteni care povestesc timp de 5 minute ce au făcut la liceu, la ce film s-au uitat, la ce cafenea au ieșit.

Cum ați ajuns să organizați acest eveniment și ce îmbunătățiri plănuți să aduceți conceptului de "MUN"?

Ideea organizării unui MUN a fost foarte spontană, chiar pot să spun că parcă a venit de nicăieri, în timpul unei ședințe de primăvara trecută la Interact Atheneum, atunci când încercam să facem brainstorming pentru viitoarele proiecte. După ce ne-a venit ideea de a organiza un MUN Interact, ne-am dat seama că datorită abilităților logistice, datorită experienței în MUN-uri și datorită comunității MUN în ascensiune, nimic nu ne poate sta în cale pentru a crea o nouă conferință, cu un nou concept. InteractMUN face parte din procesul de îmbunătățire a comunității MUN datorită faptului că este o conferință caritabilă, cu teme și comitete noi supuse dezbaterii.

De ce InteractMUN? Ce este deosebit la el?

InteractMUN mi se pare o conferință deosebită din multe puncte de vedere. Mi se pare genul de conferință care iese din tipare, care aduce elemente noi într-o comunitate de tineri care caută constant oportunități pentru a se dezvolta. InteractMUN este prima conferință de tip Model United Nations din România organizată exclusiv de un club Interact (Interact Atheneum) și cu ajutorul membrilor din alte cluburi Interact din București (Interact Sf. Sava-Curtea Veche, Interact Goethe-Curtea Veche, Interact Mihai Viteazul-Curtea Veche și Interact Cișmigiu). Cumva acest concept este și unul menit să câștige încrederea participanților când vine vorba de profesionalismul cu care este organizată conferința, cluburile Interact fiind "specializate" în organizarea evenimentelor caritabile pe diverse teme și pe parcursul mai multor zile. De asemenea, InteractMUN este o conferință deosebită datorită temelor și comitetelor pe care le abordează. Eu personal sunt foarte mândră de faptul că am reușit să organizăm comitetul G20 Summit, care va simula Summit-ul G20 pe tema restaurării economiei mondiale în urma pandemiei de COVID-19. Un MUN este deosebit dacă are teme și comitete actuale, iar subiectele precum "Addressing the issue of police brutality" sau "Relocation of the United States Embassy to Jerusalem" abordează unele dintre cele mai cunoscute și alarmante probleme din ultimii ani, chiar din ultimele luni.

Care este comitetul vostru preferat?

Nu cred că toți putem alege un singur comitet ca preferatul nostru, dar cu siguranță credem că experiențele ICJ, G20 și CRISIS vor avea un impact unic asupra delegaților, datorită complexității temelor de dezbatere. G20 Summit prezintă și o abordare diferită față de alte comitete, pentru că participanții nu vor lua postura unor Delegați din Corpul Diplomatic al anumitor țări, ci vor fi chiar șefi de stat.

Dacă ați participa drept delegatul unei țări, care ar fi aceea?

Aș participa fie ca delegatul UK, fie ca delegatul USA. Am reprezentat UK de 2 ori, la 2 MUN-uri diferite și am avut niște experiențe memorabile ca delegatul acestei țări. Faptul că am reprezentat unul dintre cele mai influente state din lume m-a responsabilizat atunci când a trebuit să îmi fac research-ul și speech-urile. Știam că am un cuvânt de spus și că poziția mea este foarte importantă în luarea deciziilor. Datorită responsabilității pe care o simțeam ca delegat UK am început să vorbesc din ce în ce mai mult în Committee Sessions, să fiu din ce în ce mai atentă și spontană, pe scurt, m-am perfecționat. Cât despre experiența de reprezentant USA, mi se pare că nu te poți plictisi niciodată ca delegatul acestei țări. Ai atât de multe lucruri de spus, atât de multe posibile alianțe și o poziție decisivă în luarea deciziilor. De departe USA este cea mai dinamică țară/delegație din cadrul unui MUN.

Ne puteți da un sneak peak în legăturile cu activitățile din timpul social-ului?

Let's just say we're going to have a lot of fun while making sure we all stay safe! Avem deja locația perfectă asigurată și - ca să nu stricăm suspansul, dar să puteți totuși să vă faceți o idee despre tot vibe-ul petrecerii - momentan vom spune doar că va fi în zona ideală pentru distracție din București aka Centrul Vechi. Abia așteptăm să descoperiți ce alte surprize am pregătit și, bineînțeles, să ne distrăm împreună :)

Avem vreun invitat special, a cărui prezență să o așteptăm această ediție?

Consider că toți Chair-ii noștri sunt niște persoane remarcabile în "domeniul" MUN-urilor. Unul dintre Chair-ii comitetului Security Council este un adolescent din Bosnia și Herțegovina care și-a creat o reputație excelentă în cadrul celor mai prestigioase MUN-uri online. De asemenea, invitații noștri de la Ceremonia de Deschidere sunt reprezentanți ai organizațiilor World Bank, UNHCR și UNICEF.

Puteți spune câteva cuvinte comunității MUN?

Conferințele MUN din România au ajuns de la genul de activitate excentrică, pentru liceeni pasionați de istorie și politică, la una dintre cele mai dorite și căutate activități pentru liceeni. Ne bucură faptul că această comunitate MUN se extinde de la an la an prin conferințe noi în diverse orașe din țară, prin cluburi de training, prin asociații sau prin videoclipuri informative. Mereu am susținut faptul că MUN-urile nu sunt simple activități extrașcolare, sunt oportunitatea ideală pentru perfecționarea unor aptitudini deja dobândite și pentru ieșirea inevitabilă din zona de confort. Sunt mândră de InteractMUN pentru că este o contribuție în evoluția comunității MUN din România, pentru că este o experiență unică și pentru că duce mai departe valorile unei activități de acest gen.

Interviu marca Vianu

Primul meu articol...wow. Pentru o primă dată, m-am gândit să le iau un interviu câtorva profesori din liceul nostru, despre care am auzit că sunt foarte apreciați de elevi. Profesori care știu la ce mijloace să decurgă pentru a capta atenția unei întregi clase de elevi zgomotoși, care se foiesc, vorbesc și nu pot sta locului. Pentru primul număr, am vorbit cu doi profesori de limba engleză, și anume, domnul Răzvan Taliu și doamna Iulia Manicea.

INTERVIU CU DOMNUL PROFESOR DE ENGLEZA RĂZVAN TALIU:

1. Ce v-a determinat să alegeți această meserie?

Formularea potrivită, în cazul meu, ar fi „cine” m-a determinat. Este vorba despre doamna profesor Alexandrina Monteoru, care a fost și mentorul meu. Colegele mele care au predat și la liceul „Mihail Sadoveanu” la sfârșitul anilor '90 și-o amintesc - dumneaei a introdus acolo cursurile de limba chineză, care se țin și în prezent. Era, de asemenea, scriitoare și traducătoare de limba chineză. De la dumneaei am învățat foarte multe lucruri, nu numai limba română și franceză. Mi-a arătat că sunt extrem de multe lucruri frumoase în lume, extrem de multe cărți și idei interesante, iar generațiile de elevi merită să ia la cunoștință despre acestea.

2. V-a plăcut engleza dintotdeauna?

Da, dintotdeauna. Ca și acum, cea mai mare parte din muzica și filmele care îmi plăceau în copilărie erau în limba engleză, așadar pot spune că mi-a plăcut dintotdeauna.

3. Care credeți că este importanța învățării unei limbi străine?

În plus față de aspectele legate de utilitate (de exemplu, a vorbi limba respectivă în străinătate), învățarea unei limbi străine este importantă pentru dezvoltarea intelectuală.

4. Ce dificultăți întâmpinați când lucrați cu elevii?

În mod categoric, dificultățile de natură tehnică sunt cele mai frecvente, mai ales în această perioadă de cursuri online...

5. Vă place să predăți la gimnaziu sau la liceu?

Momentan am ore doar la clase de liceu, însă am predat și la gimnaziu și îmi place la fel de mult și acolo. Sunt provocări la fel de interesante, iar elevii sunt la fel de interesați!

6. Ne puteți spune o întâmplare amuzantă din viața dumneavoastră de profesor?

După cum bănuieți, au fost multe întâmplări amuzante atât la clasă, cât și în excursii și la serbări, însă în momentul acesta (probabil fiindcă este încă iarnă afară!) îmi aduc aminte de un moment dintr-o excursie la cabana Diham într-o vacanță de iarnă, când un elev s-a afundat brusc (dintr-un singur pas!) în zăpadă până la brâu - atât de mare era zăpada chiar pe poteca pe care mergeam noi!

😊😊

Secțiunea Interviuurilor

8. Care este lecția cea mai grea de predat? Dar cea mai ușoară?

La modul general, cred că „umanismul” este lecția cea mai grea de predat pentru oricare profesor. Cea mai ușoară...aș zice „fericirea”, pentru că orice om știe când se simte fericit - dar și aici există dificultăți și provocări! ☺
Dacă ne referim strict la limba engleză, aș zice „The Subjunctive” față de „Cardinal Numerals”! ☹☹

9. Cum v-a schimbat pandemia de Covid19 viața de profesor?

M-a trecut în online! ☹Însă, desigur, protecția este absolut necesară, dat fiind că sănătatea este cel mai important lucru.

10. Multe studii arată ca persoanele care vorbesc multe limbi își “schimbă” personalitatea atunci când schimbă limba, în dialog. Ați observat vreodată acest fenomen în domeniul dumneavoastră?

Da, se observă uneori! ☹Dar nu întotdeauna. Atunci când se observă acest lucru, când vorbitorul schimbă limba, pare să lege ideile în mod diferit, corespunzător limbii respective. Însă nu este absolut nimic deranjant în asta, atâta timp cât exprimarea este corectă.

11. Aveți un mesaj pentru cititorii revistei Vianews?

Le recomand să urmărească revista în mod constant, deoarece în mod sigur vor găsi multe lucruri interesante în ea!

INTERVIU CU DOAMNA PROFESOARĂ DE ENGLEZĂ IULIA MANICEA:

1. Ce v-a determinat să alegeți aceasta meserie?

Inițial am vrut să lucrez în turism, dar, după experiența de practică pedagogică din facultate și la îndemnul familiei, am început să predau la școală și nu am mai putut pleca.

2. V-a plăcut engleza dintotdeauna?

Da.

3. Care credeți că este importanța învățării unei limbi străine?

Dezvoltă gândirea logică și latura socială a individului.

4. Ce dificultăți întâmpinați când lucrați cu elevii?

Acum, cu lecții online, uneori am senzația că fac ședințe de spiritism.

5. Vă place să predăți la gimnaziu sau la liceu?

Nu pot alege, îmi plac amândouă din motive diferite.

6. Ne puteți spune o întâmplare amuzantă din viața dumneavoastră de profesor?

Ar fi multe, acum îmi aduc aminte cât au putut râde niște elevi de clasa a V-a acum multi ani când trebuiau să zică DIARY -il asociau cu un cuvânt în română :P

7. Aveți un cuvânt preferat în limba engleza?

Da- MISCHIEVOUS.

8. Care este lecția cea mai grea de predat? Dar cea mai ușoară?

Cred că depinde de mulți factori...de exemplu e greu de făcut lecții concentrat acum, online.

9. Cum v-a schimbat pandemia de Covid19 viața de profesor?

Stau și mai mult la calculator și am ajuns să îmi doresc să fiu în clasă și să aud elevii râzând copios la oră.

10. Multe studii arată ca persoanele care vorbesc multe limbi își “schimbă” personalitatea atunci când schimbă limba, în dialog. Ați observat vreodată acest fenomen în domeniul dumneavoastră?

Nu cred că personalitatea se schimbă, ci atitudinea, asta am observat.

11. Aveți un mesaj pentru cititorii revistei Vianews?

Keep up the good work

SPRE NEGOIU, PRIN STRUNGA DRACULUI

“...But this time, Lord, you gave me a mountain,
A mountain you know I may never climb;
It isn't just a hill any longer,
You gave me a mountain this time!”

Am ajuns la Bâlea Lac pe o vreme destul de urâtă, cu mașina și cu prietenul meu, Iustin, în ziua de 28 august 2000, în jurul orei 14:00. Înainte de a intra în tunelul auto care străbate muntele când vîi dinspre Curtea de Argeș către Bâlea chiar începuse să plouă torențial. La ieșirea din tunel nu cădea niciun strop, însă era înnorat și rece.

Ne era din ce în ce mai clar că șansele noastre de a ajunge în seara aceea la Podragu, astfel încât să urcăm a doua zi pe Moldoveanu (așa cum ne doream) scădeau vertiginos. Ne-am interesat cât costa cazarea la cabana Bâlea și ne-am îngrozit: era 620.000 lei camera! În consecință, am înjghebat repede un plan pentru restul zilei și noaptea următoare. Acesta suna cam așa: escaladăm Șaua Caprei (adică partea din stînga a lanțului de munți care înconjoară Bâlea Lac, cum te uiți spre el), mergem la Lacul Capra, apoi încercăm să ajungem măcar pe vârful Capra sau Vânătoarea lui Buteanu, iar în noaptea respectivă urma să dormim în mașină.

După ce am stabilit aceste lucruri, ne-am așternut la drum, dat fiind că era deja ora 15:00. Pe măs ură ce urcam mai sus, simțeam cum depășesc ceea ce numeam “complexul Bâlea Lac”, care se formase din cauza faptului că am venit de mai multe ori până pe malul acestui lac, dar niciodată nu reușisem să urc la o altitudine mai mare decât cea a lacului (2034 m) din cauza peisajului sălbatic și amenințător oferit de munții din jurul lui. Așadar, era prima dată când înfruntam acel peisaj și urcam efectiv în munții Făgăraș.

De la bun început, urcușul a fost greu. Nici nu ne așteptam la altceva. Mai mult chiar, insistasem să pun în rucsac o greutate mai mare de 5 kg, ca să îmi încerc puțin rezistența la efort. Aveam o sticlă de apă minerală de 1,5 kg (începută), o sticlă de Cola de 2 litri (neîncepută) și sacoșa cu mâncare (despre care am căzut de acord cu Iustin că avea mai mult de două kilograme). Pe mine aveam pantalonii negri „de șmotru” pe care îi luasem de acasă și un tricou alb. Puțin mai târziu, a trebuit să pun pe mine și geaca lui taică-meu. Iustin, ca un obișnuit al munților - și în special al acelor munți - purta echipament scurt (multicolor), fără să-i fie frig câtuși de puțin.

Pe măsură ce urcam, simțeam că mi se taie răsuflarea. Așa i se întâmplă întotdeauna bucureșteanului dezobișnuit cu efortul fizic, care duce o viață sedentară și nu-și dă fundul jos din mașină nici ca să se ducă 5 minute până la prietenii lui de peste drum. Eram perfect conștient de asta, anticipasem situația, așa că nu îmi făceam nicio problemă: știam că în cele din urmă organismul avea să intre în noul ritm pe care i-l impuneam. Când simțeam că inima mi-o lua razna, mă opream și îmi trăgeam sufletul câteva secunde, apoi porneam iarăși.

Iustin nu se resimțea deloc. Cred că dacă ar fi fost singur, ar fi admirat Bâlea Lac de sus, de pe Șaua Caprei, în mai puțin de un sfert de oră. Așa însă, a durat o jumătate de oră. În timp ce urcam, am avut ocazia să folosesc limba engleză: un cuplu de englezi coborau spre lac și au trecut pe lângă mine când mă aflam într-un moment de respiro. Puțin mai încolo, ne-am întâlnit și cu doi cunoscuți de-ai lui Iustin, din satul său natal.

Ajuns sus, puteam în sfârșit să admir peisajele care ni se ofereau cu generozitate privirilor. Spre nord, vedeam o parte destul de întinsă din podișul Transilvaniei (deși deasupra munților erau nori, se vedea că în Transilvania era senin) – dar acest peisaj nu era o noutate decât din punct de vedere al altitudinii: aceleași imagini pot fi admirate și de la Bâlea Lac. Acum însă eram mai sus – și mai sus era mai bine!

Noutatea cea mai interesantă pentru mine o constituia peisajul dinspre sud. Deși plafonul de nori era mai jos în partea aceea, atunci când se ridica un norișor, puteam vedea munții dinspre Curtea de Argeș și șoseaua (Transfăgărășanul) pe care venisem cum șerpuia printre ei. Am coborât pe malul lacului Capra, unde am făcut primele poze. Pe urmă ne-am hotărât să escaladăm vârful Vânătoarea lui Buteanu, dat fiind că aveam suficient timp pentru asta. În timp ce ne îndreptam spre vârful acela (aflat la est de Bâlea), ceața ne învăluia din partea dreaptă, făcând ca atmosfera să fie încărcată cu și mai mult mister. Era uimitor să vezi cu dispăreau piscurile de stâncă (fiindcă la acea altitudine nu prea există verdeață – numai ici și colo puțină iarbă) în câte un nor trecător, sau cum altele – mai înalte – tăiau norii atunci când aceștia ajungeau la ei, toate acestea întâmplându-se când pășești pe cărarea îngustă de pe creasta munților ce constituie frontiera naturală dintre Muntenia și Transilvania.

Lăsând în dreapta vârful Capra, am luat cu asalt Vânătoarea lui Buteanu (în româna veche, „vânătare” însemna înălțime sau loc aflat la înălțime). Ca să urci până sus, trebuie să faci puțin alpinism în gura unei strungi destul de amenințătoare. Ca atare, mi-am lăsat rucsacul acolo în zăpadă (erau multe petice de zăpadă în zonă, la altitudini de peste 2400 m) și ne-am cățărat până în vârf. Ne aflam la altitudinea de 2507 m (așa te anunță crucea de acolo), iar priveliștea era pe măsură în toate cele patru puncte cardinale. Unde mai pui că se vedea în depărtare (spre est-sud-est) și Moldoveanu, cel mai înzăpezit dintre toți versanții vizibili! L-am recunoscut cu ușurință, arăta exact cum îl știam din fotografii: un trapez cu Viștea Mare în stânga și cel mai înalt vârf românesc în dreapta.

În prăpastia din partea de est a Vânătorii lui Buteanu, la câteva sute de metri sub noi, se întindea o ceață groasă, lăptoasă, care se ridica văzând cu ochii și amenința să ne învăluie. Ne-am pozat și cu crucea, și cu Moldoveanu, și cu ceața, și cu tot ce ne-a mai plăcut și ni s-a mai năzărit nouă și am pornit-o înapoi, spre Bâlea. Dacă am fi știut că vremea avea să fie mai bună a doua zi, poate ne-ar fi venit ideea (nebunească totuși, la ora aceea) de a merge în con Podragu, dar în acel moment nu aveam nicio garanție în acest sens și, sincer va fi așa.

Orice s-ar spune, efortul necesar pentru a coborî pe munte este mult care trebuie să îl faci pentru a-l urca. Ca dovadă, prin locurile în care la urca impresia că mă sufoc, acum coboram vioi, răcnind versuri din Vama Veche (mă așteaptă...)”)

Am înnoptat în mașină, în condiții destul de precare (nu recomand nimănui să doarmă așa!), însă dat fiind că eram bine echipați (cu saci de dormit, treninguri, căciuli și bluze și pulovere de toate felurile) nu am avut nicio problemă cu frigul de afară. Atâta doar că îmi amorțeau picioarele din când în când, din cauza poziției incomode.

La trezire, am observat că o ceață groasă acoperea muntele începând de la o distanță de numai 20 de metri de locul în care ne aflam. În timp ce serveam micul-dejun, încă nu ne era clar dacă putem porni sau nu spre Negoiu. Vremea în mod evident nu ne permitea să plecăm spre Moldoveanu. După micul-dejun, am convenit să plecăm înspre Negoiu, dar nu atât în ideea că o să ajungem până acolo, ci că vom încerca doar, iar dacă vremea se va înrăutăți, ne întoarcem.

Am plecat de la mașină la ora 10:00 a.m. și am urcat de data asta prin partea dreaptă a lacului și a șoselei (cum te uiți de la Bâlea spre sud, către intrarea în tunel). Ca și în ziua dinainte, urcușul a fost foarte abrupt de la Bâlea până la indicatorul care îți arată direcția către lacul Călțun și marcajul (banda roșie – o dungă roșie verticală între două albe) pe care trebuie să îl urmezi pentru a ajunge acolo. Până să ajungem la indicator, soarele își făcuse uneori apariția printre norii care ne învăluiau, ceea ce ne-a dat speranțe în privința vremii.

A urmat apoi o vale (destul de abruptă), apoi am urcat o creastă, apoi poteca a ocolit un versant stâncos – cred că era vorba despre vârful Leița (2394 m). Am traversat pe urmă două pajiști întinse (foarte asemănătoare cu cele de pe platoul Bucegilor), despărțite de o culme. La momentul acela nu știam nimic încă despre vârful Lăițelul.

După aceea, am ajuns într-o zonă în care poteca dispărea de sub picioarele noastre, fiind nevoiți să ne ținem de cabluri în timp ce coboram cu grijă pe niște stânci ascuțite – situație foarte asemănătoare cu cea de pe Jepi. Asta a marcat începutul dificultăților pe care urma să le întâmpinăm în acea zi.

Așa cum aveam să observ la întoarcere, problema principală pe care o ridică traseul Bâlea – Negoiu este faptul că la dus se coboară mult, iar urcușurile sunt foarte abrupte, în vreme ce la întoarcere (de la Negoiu spre Bâlea) trebuie să cobori acele pante abrupte și să urci (aproape tot timpul) – evident, ceea ce ai coborât la început.

Am început să escaladez Lăițelul fără să-i acord prea multă atenție – mi se părea un pisc ca oricare altul peste care trecusem până atunci, poate puțin mai anevoios de urcat. Gâfâiam, dar cu pauzele de rigoare pentru apă și mere, am ajuns fără probleme în vârf (2390 m). Aici am întâlnit un alpinist care ne-a asigurat că nu mai avem mai mult de un sfert de oră până la refugiul (și lacul) Călțun și că, dacă nu era ceață în momentul acela, deja am fi putut vedea cortul Salvamontului. Însă coborârea către refugiu a fost foarte dură. Pe alocuri, muntele părea să se fi surpat și trebuia să te ții bine de stânci și să ai grijă unde îți pui picioarele ca să nu te rostogolești vreo 200 de metri în prăpastie. Situația devenea chiar critică în unele momente și nu m-am putut abține să nu îl întreb pe Iustin:

Ce-i nebunia asta?

Nu știu, mi-a răspuns, nu era aici când am urcat pe Negoiu data trecută.

Glumea, desigur.

Într-un final, am ajuns la Călțun după mai mult de o jumătate de oră de coborâre foarte abruptă și deja îmi făceam griji în ceea ce privea drumul de întoarcere. Trecuseră trei ore de când plecaserăm de la Bâlea.

La recomandarea lui Iustin mi-am lăsat rucsacul la Călțun, astfel încât să nu am nicio greutate inutilă asupra mea și să îmi permit o libertate cât mai mare în mișcări. Nu peste mult timp mi-am dat seama că a fost un sfat excelent. Aveam pe mine aceiași blugi negri din ziua anterioară, un tricou gri și geaca. Iustin era într-o cămașă și niște pantaloni de trening suflecați până la genunchi. El avea și un rucsac mic, în care am pus o sticlă cu apă și o pungă cu mere și pere.

Echipați în felul acesta am „atacat” masivul Negoiu dinspre Căltun prin Portița Negoiiului. Această „portiță” este o culme alcătuită în întregime din stânci. Ansamblul acela stâncos ne amintea de stâncile de la mare, de pe diguri, pe care mai sari uneori când ieși seara la plimbare pe acolo. De fapt, întregul masiv mi s-a părut o îngrămădire de stânci puse unele peste altele și deseori mă întrebam cum de rămân totuși acolo și nu o iau la vale.

Am mers apoi pe buza unei văi (în întregime din stâncă și ea) care se întindea în partea dreaptă, până la vreo 200 de metri sub poteca pe care ne aflam. În stânga era peretele de stâncă al muntelui. La un moment dat, traseul se despărțea în două, dat fiind că pe Negoiu (dinspre Căltun) se poate ajunge pe două căi: prin Strunga Doamnei sau prin Strunga Dracului. Ambele străbat peretele de stâncă din partea stângă. Iustin m-a întrebat dacă am vreo preferință în legătură cu aceste strungi și i-am răspuns că aș vrea să urcăm prin Strunga Dracului, despre care auzisem foarte multe. Știam că este unul dintre cele mai periculoase locuri din munții noștri. El a zâmbit și ne-am continuat drumul. După vreo 10 minute, am ajuns într-un loc în care poteca se termina și începea peretele gol de stâncă. Ne-am continuat ascensiunea ținându-ne de lanțurile care erau instalate acolo și de colțurile stâncilor. Apoi am urmat în continuare marcajul printre câteva stânci mai puțin amenințătoare și am ajuns la gura a ceea ce se numește Strunga Dracului.

Când tovarășul meu mi-a spus unde am ajuns și m-am uitat în sus, mi-am dat seama imediat că cel care numise astfel strunga aceea fusese un om cât se poate de obiectiv și de întreg la minte. Strunga (de jos în sus) se prezintă ca o hrubă, ca un fel de tunel fără acoperiș săpat în stânca muntelui, în plan aproape vertical. Ca să o poată escalada și alții, oameni de ispravă au instalat la un moment dat șiruri de lanțuri groase, bătute în stâncă. În timp ce urcam, aveam să constat că pe alocuri lanțurile se rupseseră, așa că pe acele porțiuni trebuia să ne ținem bine de stânci, până reușeam să apucăm celălalt capăt al lanțului rupt. Alternativa era să nu fim atenți și să cădem în prăpastia de stâncă de peste 300 de metri din spatele nostru, care, în mod cert, devenea mai mare cu cât urcam mai sus.

Dacă până în acel moment principalele membre de care avusesem nevoie în timpul ascensiunii erau picioarele, în strungă acest rol revenea mâinilor, fără ca cel al picioarelor să fi fost însă cu mult diminuat. Mă țineam cu ambele mâini de lanț (rareori mă ajutam de câte o stâncă) și încercam să găsesc un loc cât mai sigur în care să-mi pun picioarele. De mai multe ori corpurile noastre formau unghiuri de 90 de grade cu peretele muntelui, aflându-ne așadar în veritabile posturi de alpinști. Regula era, în fond, atât de clară încât aveai impresia că muntele îți vorbește: dacă te ții bine de lanțuri, trăiești - dacă nu, nu ai nicio șansă. Tot timpul verificam din priviri ochiurile lanțurilor și le încercam trăinicia cu care erau bătute în stâncă înainte să continuăm urcușul pe un nou segment. Trebuia să facem adevărate eforturi să nu ne uităm în jos, în spate, ci numai înainte, cu atât mai mult cu cât, urcând, posibilitatea de întoarcere scădea. În altă ordine de idei, era o liniște aproape perfectă - nu se auzeau decât lanțurile scrâșnind și lovindu-se de stânci când trăgeam de ele. Mă gândeam că pe Titanic orchestra a cântat până aproape de sfârșitul catastrofei. Unde ne aflam noi, dacă i s-ar fi întâmplat vreo „catastrofă” vreunui dintre noi, nici măcar nu s-ar fi făcut prea mult zgomot. În unele momente regretam că nu m-am îngrijit mai mult de forța brațelor, ca să fiu absolut sigur că nu voi scăpa lanțul în eventualitatea că mi-ar fi alunecat picioarele. Dar până la urmă ne-am descurcat și am ieșit întregi din hruba aceea de iad.

Când am ajuns sus, mă simțeam purificat. De fapt, acesta este unul dintre motivele pentru care fac astfel de excursii pe munte: după ce treci prin astfel de aventuri, imediat privești cu ochi noi lumea! E o stare de catharsis după o tragedie pe care o trăiești pe propria-ți piele. Evident, este o stare provocată de frica de moarte pe care o încerci în timp ce escaladezi muntele, combinată cu bucuria de a ști că ai înfruntat pericolul și ai ieșit învingător.

Iustin ajunsese înaintea mea sus. După ce m-am așezat lângă el, i-am spus:

Nici nu știi cât mă bucur că te revăd aici!

Ba da, te cred, mi-a răspuns.

Până pe vârful Negoiu nu mai rămăsese mult, deși tot a trebuit să mai urcăm vreo 50 de metri pe un teren stâncos și acoperit cu pietre care ni se rostogoleau de sub picioare. Locul arăta ca o carieră de piatră abandonată. Iarăși m-am întrebat cum de nu s-a surpat încă muntele acela. Dacă eroziunea va continua cu aceeași intensitate, în câteva sute de ani Negoiu nu se va mai putea mândri, în ierarhia înălțimii, cu rangul de al doilea vârf din țara noastră.

Am ajuns pe vârf la ora 14:40, însă nu mă simțeam nici pe departe mândru de isprava făcută. Toate gândurile mi se îndreptau către drumul de întoarcere, de care eram pe deplin conștient că avea să fie un adevărat calvar. Se spune că la fel vedeau lucrurile și cei doi oameni care au cucerit pentru prima dată Everestul: s-au bucurat de succesul lor abia după ce au ajuns jos. Ne era somn și Iustin chiar a ațipit puțin, în timp ce eu mă plimbam de colo-colo, încercând să rămân treaz. Cu toate acestea, am făcut poze și am admirat puțin peisajul.

Vârful propriu-zis al Negoiiului este (în cea mai mare parte) stâncos, ca și restul masivului, deși pe alocuri apar unele porțiuni de iarbă. La nord și la sud de el se întind două prăpăstii adânci. Cea dinspre Transilvania pare mai amenințătoare, fiindcă e numai stâncă goală, în vreme ce prăpastia dinspre Argeș este mai „prietenosă” datorită firelor de iarbă care cresc pe acolo. La est și la vest piscul este mărginit de muchii ascuțite pe care șerpuiesc traseele turistice. Muchiile sunt atât de ascuțite încât nimeni nu poate merge în siguranță pe acolo atunci când vântul bate puternic. Din fericire, când am ajuns noi în vârf ieșise soarele și vremea era caldă și frumoasă.

Vedeam în depărtare alte piscuri care mi se păreau mai înalte, dar știam că nu e decât o impresie. Ne-am pozat și cu piatra pe care scrie „Vârful Negoii – 2535 m” (poza ne-a fost făcută de un turist ungur – numărul străinilor întâlniți pe traseu fiind considerabil, mai mare decât cel al românilor), după care ne-am concentrat asupra întoarcerii.

Am părăsit Negoii la ora 15:00, știind că drumul de întoarcere va dura la fel de mult ca și cel de la dus (aproximativ 5 ore) și nedorind să ne prindă noaptea pe drum, iar în aceeași seară intenționam să ajungem acasă la părinții lui Iustin în satul Corbeni – perspectiva de a petrece încă o noapte în mașină nu mă încânta deloc. În afară de asta, numai gândul că aveam de urcat Lăișelul era de ajuns ca să mă determine să cobor sprinten pe stâncile Negoiiului.

Ca să nu ne mai expunem fără rost pericolului și ca să vedem cât mai multe locuri noi, ne-am hotărât să coborâm prin Strunga Doamnei (cealaltă cale de acces între Negoii și Călțun). Această strungă, deși mult mai blândă decât cea prin care urcasem, ocolea întregul versant, lucru care făcea ca oboseala să fie cam aceeași.

Marea surpriză pe acea parte a muntelui a constituit-o turma de capre negre care ne-a ieșit în cale. De fapt, prima capră mi-a apărut în față de după o stâncă (unde cred că se odihnea) la o distanță de cel mult 4 metri. Am auzit mai întâi un foșnet (ceea ce, evident, a reușit să mă sperie), iar pe urmă am zărit capul prea mic pentru a fi bine proporționat cu coarnele lui al caprei. Iustin a reușit să le fotografieze din plin, cu atât mai mult cu cât vremea era în continuare frumoasă. Turma era alcătuită din 7 capre, dintre care doi iezi cărora nu le crescuseră coarnele încă. Am fost foarte încântați de această întâlnire – în prezent se întâmplă foarte rar să întâlnești turme de capre negre chiar în mediul lor natural.

Am trecut pe la refugiul Călțun unde, după ce mi-am recuperat rucsacul, am mâncat ceva în grabă și am început să urcăm Lăișelul. În acel moment era ora 16:45. Ne făceam socoteala că dacă reușim să escaladăm acest pisc până la ora 18:00, lucrurile nu stăteau chiar rău. Dar mă îndoiam că va fi așa.

Privit dinspre Călțun, Lăișelul se prezenta ca o succesiune de patru dâmburi aproape egale ca înălțime, ce porneau unul dintr-altul ca niște scări. Urcam câte un povârniș, apoi făceam o pauză să ne odihnim, să bem apă și să mâncăm mere. Al treilea dâmb a fost cel mai dificil – am recunoscut aici locul unde, la dus, îl întrebam pe Iustin în legătură cu „nebulia aia”. Trebuia să ne cățărăm pe stânci, fără cabluri sau lanțuri de care să te ții. Poate că lucrurile mi s-ar fi părut mai simple dacă aș fi fost mai odihnit și dacă picioarele nu îmi tremurau din toate încheieturile.

Am ajuns în vârf la 17:35, iar la ora 18:00 aproape terminaserăm coborârea pe partea cealaltă a versantului. Apoi a urmat zona cu peretele de stâncă prevăzut cu cabluri (pe care, de data asta, a trebuit bineînțeles să o urcăm), pe urmă cele două pajiști despărțite de deal, pe urmă am ocolit versantul stâncos și am coborât creasta pentru a ajunge în josul văii prin care trecuserăm la începutul acelei zile. Înainte de a coborî acea creastă, am văzut alte două capre negre – mamă și pui. Se uitau îngrijorate la noi, de parcă ne-ar fi spus: „Haideți, ne-ați fotografiat destul; nu plecați odată mai departe? Poate aveți treabă și vă reținem!”

Când am ajuns în partea de sus a văii, soarele se pregătea să asfințească. Cerul era senin, ceața se ridicase și se vedeau toate piscurile munților (roșiatice, din cauza amurgului), inclusiv Moldoveanu, care mi s-a părut în acel moment de-a dreptul ostentativ și mi-am propus să îl escaladez cât mai curând cu putință.

Ne-am fotografiat iarăși în lumina apusului, apoi timp de aproximativ o oră am coborât spre Bâlea, având tot timpul lacul, șoseaua și mașina în fața noastră, lucru care ne încuraja să coborâm panta într-un ritm destul de vioi, dar, totuși, cu precauție.

Când am ajuns la mașină era ora 20:00. Ziua însă nu avea să se sfârșească aici, fiindcă hotărâserăm să coborâm Transfăgărașanul chiar în seara aceea. Așa că am mers la restaurantul cabanei, am băut două ceaiuri calde, am luat o aspirină (nu cunosc și nu cred că există niciun leac mai bun împotriva febrei musculare!) și am pornit la vale – de data asta, cu mașina. Știam că urmează să conduc 60 de kilometri pe un drum cu serpentine și, deoarece se făcuse întuneric, l-am rugat pe prietenul meu (care cunoștea fiecare curbă a șoselei) să încerce să nu adoarmă lângă mine.

Am avut ceva temeri să nu rămân în „pana prostului” (pana de benzină), deoarece se consumă destul de multă benzină pe curbele Transfăgărașanului și cale de peste 100 de kilometri nu există nicio stație de alimentare, dar până la urmă s-au dovedit neîntemeiate și la ora 11 p.m. făceam mici la grătar și ne pregăteam de masă în curte, la părinții lui Iustin.

În ziua următoare, Iustin m-a dus la „Râpă” – un loc în care muntele se surpă vizibil de la an la an, apoi prin pădurea din jur în care mi-a spus că trăiesc urși în număr considerabil, apoi într-un loc deosebit de frumos și de liniștit, din care poți admira aproape întreaga zonă din fața muntelui Albina – care se află în apropierea cetății legendare Poienari, înspre barajul Vidraru. În total am urcat și am coborât iarăși câteva sute de metri, dar ni s-a părut o mică adiere de vânt față de „uraganul” prin care trecuserăm cu o zi în urmă, sau ca un adagio (extrem de potrivit și de binevenit) la simfonia tulburătoare pe care o trăiserăm atunci.

Drumul până la București nu a mai contat: autostrada nu era aglomerată, iar casetofonul era dat la maxim. Acum aveam tot timpul din lume să ne bucurăm că am parcurs traseul Bâlea – Neagoiu, prin Strunga Dracului.

Cum apar ideile inovative

Când vine vorba de inovație, există un drum lung de la o simplă idee până la succes. Dacă stăm să ne gândim, multe companii precum Apple, Samsung, Tesla și Facebook au fost create pe baza unor idei preexistente. De ce alții oameni care au avut aceleași idei au eșuat?

Cum apar ideile?

Creativitatea este unul dintre cele mai importante lucruri în procesul formării unei idei. Deși toată lumea are creativitate, fiecare dintre noi are moduri diferite prin care ne-o putem exprima.

Unii oameni preferă să își împărtășească ideile cu alții pentru a afla o nouă perspectivă asupra problemei pe care doresc să o rezolve. Alții găsesc idei mai ușor atunci când lucrează sub presiune.

Idei bune vs idei rele

Una dintre cele mai mari dileme ale oamenilor este că atunci când facem ceva nou, de obicei nu putem diferenția ideile bune de cele rele. Acesta este și motivul pentru care mulți nu reușesc să profite de anumite oportunități.

Indiferent de situație, atunci când vine vorba de procesul de evaluare a ideilor, nu poți ajunge nicio dată la perfecțiune. Pur și simplu trebuie să determini care sunt rezultatele dorite și să alegi modul de separare și gestionare a ideilor. Cu alte cuvinte, trebuie să alegi dacă preferi eliminarea „falsului pozitiv” sau a „falsului negativ”.

Falsul pozitiv este o idee care a părut bună la început, însă s-a dovedit a fi rea.

Falsul negativ este o idee care a părut rea, însă s-a dovedit a fi bună.

Cele mai bune idei deseori pot să pară complet iraționale la început.

De la idee la afacere

Acest pas implică cel mai mult risc. Mulți antreprenori se tem de el, de obicei petrecând mai mult timp perfecționându-și planul decât operându-și afacerea. Motivul este simplu: nu doresc să riște să-și prezinte ideea de afacere, fiind speriați de timpul, efortul și resursele pe care le vor aloca în proiect. „Antreprenorii de succes nu așteaptă momentul perfect, îl creează.”

-Richard Branson

În funcție de tipul de afacere, această etapă va arăta diferit pentru fiecare persoană. Ea implică totdeauna dezvoltarea ideii.

		Predicted Value	
		Positive	Negative
Actual Value	Positive	True Positive	False Negative
	Negative	False Positive	True Negative

Nu avem timp, timpul ne are pe noi...

Teoria spatiu-timp poate fi aplicata lumii reale, trecutul nu dispare, persistă în noi, în prezentul nostru. Timpul se da înapoi ca un video ce ruleaza aceleasi cadre: o plimbare cu bicicleta, bunica ta, un gest banal, o suferință... Așa cum spunea Einstein, să mergi înainte este o iluzie, lucrurile se schimbă în aparență dar esența e aceeași. Dacă esența nu e un obstacol care trebuie depășit? Poate este un drum care trebuie parcurs: o plimbare cu bicicleta, bunica ta, o suferință, care nu dispare...

Ce este timpul? Pentru majoritatea dintre noi aceasta întrebare reprezintă o adevărată dilemă, restul nu au timp pentru a se gândi la asta. Timpul este cel care ne oprește din a ne mai continua acțiunile poate în cele mai favorabile momente, dar tot acesta este și salvatorul nostru. Timpul ne dă speranța ca putem să terminăm ce am început, caci desigur spunem ca "avem timp", ca "mai este timp", este oare așa?

Noțiunile de timp și spațiu absolut sunt pe cât de puțin cunoscute, pe atât de bine înțelese și acceptate, căci noi avem impresia ca timpul este la fel pentru toată lumea, curgând identic în tot spațiul din Univers, asemenea unui ghem de ață ce cade de pe masă. Toată lumea îl vede căzând, dar nimeni în același timp. Ce există atunci? Să ne imaginăm un experiment: două ceasuri pleacă din același loc (stânga), atunci când ceasurile sunt sincronizate, și ajung în același loc final, la același moment de timp (dreapta). Deoarece ele merg pe traiectorii diferite, cu viteze diferite, cele doua ceasuri nu vor mai rămâne sincrone, iar timpul arătat în locul final va fi diferit. Vedem ca niciunul dintre ceasuri nu indică timpul absolut, ci doar timpul "simțit" de fiecare în parte, un rezultat al interacțiunilor fizice dintre atomii din care sunt făcuți ceasurile. Înțelegerea aprofundată a fizicii atomice, a câmpurilor cuantice infinite ce strabat Universul în permanență, precum si un simplu raționament logic ar face un om oarecare să abandoneze ideea de "absolut", dar în general acceptarea tradiționalului, a fizicii clasice adica, este mult mai ușoară.

Nu am putea spune mai degrabă ca fiecare punct din spațiu își duce propriul timp, după cum și noi oamenii ne ducem propriul nostru timp cu noi? Căci de fapt asta ne arată ceasul care rămâne în urmă odată ce se deplasează. El își duce cu el propriul său timp, care încetinește odată ce ceasul este în mișcare, tot așa cum și nouă ni se pare că timpul trece mai încet dacă suntem plictisiți. În primul caz avem de-a face cu niște atomi ai ceasului care își încetinesc interacțiunile, iar în al doilea caz cu niște procese neuronale care alternează viteza de procesare a informației. Așadar ceva ce pentru noi există, pentru altcineva este complet diferit, ba chiar inexistent. Ce rost are să zicem despre un ceas aflat singur în Univers dacă merge mai rapid sau mai încet, dacă nu avem ceva la care să ne raportăm?

Timpul universal în fizica relativistă dispare, așadar anumiți termeni acum vor avea altfel de definiții: evenimentul era un fapt care se petrece instantaneu și care poate fi datat, dar de fapt nu este fiindcă datarea reprezintă universalitate; durata există, dar nu mai reprezintă așadar df-di (data finala si inițială); cronologia care era compusă din anterioritate, simultaneitate și posterioritate nu mai există; cauzalitatea care era stabilită cu ajutorul cronologiei există dar în alt sens față de cel clasic.

Pentru noi ce am citit v-a rămâne în trecut, evenimentul v-a rămâne eveniment, informatiile acumulate nu ne vor afecta neapărat viața, ce contează dacă este timp propriu sau absolut? Adevărata importanță o va avea modul în care decidem să ne petrecem acest timp, cât și cum, de asemenea și realizarea a ce este cu adevărat important sau nu, fiindcă într-un final cu toții vrem să trăim ceva ce merită, ceva ce ne face fericiți. Credem că avem timp, dar nu cumva timpul ne are pe noi?

GPT-3

Inteligența artificială e mai aproape decât crezi

Oare ce s-a întâmpla dacă ai lua cel mai avansat algoritm de AI și i-ai pune la dispoziție întreg Internetul? Aceasta este întrebare la care au încercat să răspundă cercetătorii de la OpenAI când au creat GPT-3. Rezultatul? Un model extrem puternic, chiar periculos ar spune unii, care ne aduce mai aproape ca oricând de adevărata inteligență generală. Doar citind textele care i-au fost puse la dispoziție, GPT-3 a învățat de unul singur limbajul uman, fiind acum capabil să compună texte, să traducă diverse limbi, să scrie cod în mai multe limbaje (printre care CSS, JSX, Python), și multe altele.

Dar ce este GPT-3 mai exact? GPT-3 este prescurtarea de la "Generative Pretrained Transformer version 3". Un transformer este un model conceput pentru a rezolva următoarea problemă: se dă începutul unui text, care este cel mai bun mod de a continua textul? Deși pare simplă, rezolvarea acestei probleme are implicații deosebite. Spre exemplu, se poate genera un întreg text pornind doar de la o frază, se poate genera următoarea replică într-un dialog pe baza celor precedente, se poate genera răspunsul la orice fel întrebare, și multe altele.

Dar haideți să vedem de ce este în stare mai exact GPT-3. Am reprodus mai jos un fragment dintr-un articol scris în întregime de GPT-3 despre el însuși.

OpenAI, a non-profit artificial intelligence research company backed by Peter Thiel, Elon Musk, Reid Hoffman, Marc Benioff, Sam Altman and others, released its third generation of language prediction model (GPT-3) into the open-source wild. Language models allow computers to produce random-ish sentences of approximately the same length and grammatical structure as those in a given body of text. [...] I was recently watching a podcast about how OpenAI built their latest language model and it made me wonder what could be done with a system like this. I could not stop thinking about the applications of such a technology and how it could improve our lives. I was thinking of how cool it would be to build a Twitter-like service where the only posts are GPT-3 outputs.

Da, acest text a fost scris de GPT-3! Am spus la început că GPT-3 a avut la dispoziție întreg Internetul, dar mă refeream mai exact la combinația dintre mai multe arhive web care totalizează aproape o mie de miliarde de cuvinte (echivalentul a 10 milioane de cărți). Pentru a ajunge la acest nivel de înțelegere a limbajului uman, GPT-3 este format din 180 de miliarde de parametri care se combină într-o structură matematică foarte complexă. Prin comparație, creierul uman are de 5000 de ori mai multe sinapse. 5000 poate părea un număr mare, dar nu înseamnă decât vreo 20 de ani pentru că tehnologia are o creștere exponențială. Este de notorietate faptul că puterea procesoarelor se dublează o dată la fiecare 2 ani (fapt cunoscut și sub numele de Legea lui Moore). În viitor, vor apărea modele din ce în ce mai ample care vor egala și apoi depăși creierul uman.

În încheiere, aș fi vrut să îl întreb pe GPT-3 ce crede despre Vianu. Din păcate, cei de la OpenAI au decis că este prea periculos să dea acces publicului la GPT-3. Din fericire, GPT-2, versiunea anterioară, este publică și oricine o poate folosi pentru a genera text. Deși are de 100 de ori mai puțini parametri, GPT-2 este și el foarte puternic. L-am întrebat pe GPT-2 What do you think about Tudor Vianu National High School of Computer Science? de mai multe ori, apoi am extras cele mai interesante fraze și le-am combinat într-un singur răspuns, dar fără a le modifica.

What I think about the place is one of the most outstanding I've ever seen. It's a beautiful building with very good teachers. Tudor Vianu National High School of Computer Science is the pride of the Bucharest region and it contributes to the promotion of talent in the country. All Romanian students who wish to enter the IT sphere should know about it.

O aplicație a numerelor complexe în geometrie

Fie $z_1, z_2, z_3 \in \mathbb{C}^*$ distincte două câte două care verifică egalitatea:

$|z_1^2 - z_2^2| + |z_2^2 - z_3^2| + |z_3^2 - z_1^2| = 4$. Notăm cu $x = |z_1 - z_2| + |z_2 - z_3| + |z_3 - z_1|$ și cu $y = |(z_1 - z_2)(z_2 - z_3)(z_3 - z_1)|$. Demonstrați că: $\left[\frac{1}{3} \left(\frac{x^2}{4} + \frac{4}{x^2} + \frac{2y}{x} \right) \right]^3 \geq y^2$.

(Dumitrescu Toma)

Soluție:

Fie z_1, z_2, z_3 afixele vârfurilor triunghiului ABC, H – ortocentrul și O – centrul cercului circumscris. Din relația lui Sylvester: $z_H = z_1 + z_2 + z_3$, astfel:

$$|z_1^2 - z_2^2| = |z_1 - z_2| |z_H - z_3| = AB \cdot HC.$$

Egalitatea din ipoteză se rescrie:

$$\frac{AB \cdot HC + BC \cdot HA + CA \cdot HB}{4} = 1$$

Fie M, N, P mijloacele laturilor BC, CA, respectiv AB. Considerăm D, E, F punctele diametral opuse ale punctelor A, B, C (pe cercul circumscris triunghiului ABC). Observăm că $m(\angle ACD) = \frac{\pi}{2}$, deci BH și DC sunt perpendiculare pe AC $\Rightarrow BH \parallel DC$. Analog $CH \parallel BD$.

Prin urmare, BHCD paralelogram cu centrul în M, deci MD=HM. Dar AO = OD (raze în cercul circumscris triunghiului ABC) $\Rightarrow$ OM este linie mijlocie în triunghiul AHD $\Rightarrow OM = \frac{HA}{2}$.

Astfel, egalitatea din ipoteză se rescrie:

$$\frac{AB \cdot OP + BC \cdot OM + CA \cdot ON}{2} = 1, \text{ adică } A_{\Delta ABC} = 1.$$

Conform formulei lui Heron: $p(p-a)(p-b)(p-c)=1$, unde p este semiperimetrul ΔABC , iar a, b, c lungimile laturilor triunghiului.

Fie $Q(r) = r^3 + \alpha r^2 + \beta r + \gamma$ polinomul cu rădăcinile a, b, c. Din relațiile lui Viète, obținem:

$$Q(x) = r^3 - (a + b + c)r^2 + (ab + bc + ca)r - abc = (r - a)(r - b)(r - c).$$

Astfel, $p \cdot Q(p) = 1$ și $p^4 - (a+b+c)p^3 + (ab+bc+ca)p^2 - pabc - 1 = 0$. Conform AM-GM:

$$p^4 - (a+b+c)p^3 + 3 \sqrt[3]{a^2 b^2 c^2} p^2 - pabc - 1 \leq 0, \text{ adică:}$$

$$-x^4 + 12x^2 y^{2/3} - 8xy - 16 \leq 0 \iff \frac{1}{3} \left(\frac{x^2}{4} + \frac{4}{x^2} + \frac{2y}{x} \right)^3 \geq y^2.$$

Cum te ajută arta dacă ești la mate info?

Da, ai citit bine. Însă, când spun “arta” nu vreau să te gândești la exponatele de la Luvru sau Prado, ci la ceea ce măzgălești pe colțul foi atunci când îți sunt dictate cele 5 milioane de formule trigonometrice, sau când te pierzi prin pașii stângaci de dans atunci când intră pe playlist piesa ta preferată. Ar fi nedrept să spun că arta constă doar în pictat sau desenat, atunci când ea se regăsește în mod divers în dans, fotografie, sculptură, film, ba chiar și în muzica pe care o asculți, acestea fiind doar niște simple exemple.

Pentru început, arta îți stimulează și îți dezvoltă creativitatea, fiind un proces prin care ți se pune la contribuție dorința nativă de a te exprima, așadar găsim modalități noi de comunicare. Având această aspirație, arată că nu trebuie să fii un artist de profesie ca să faci artă, ci doar să te exprimi așa cum simți.

De asemenea, întreaga ta viață este un drum de găsim al sinelui și de cunoaștere, iar în perioada adolescenței se desfășoară o parte semnificativă din acesta, fiind una dintre primele experiențe de acest tip. Artă te ajută să te găsești, pas cu pas, oferindu-ți claritate asupra unor aspecte din viață. Capacitatea ta de a lua decizii este îmbunătățită, având în vedere că fiecare linie pe care o tragi este luată în urma unei decizii.

De departe, cel mai important beneficiu direct și de durată al artei este caracterul relaxant al acesteia. Toată ziua ești înconjurat de grămezi de teme, responsabilități și lecții, iar dând frâu liber emoțiilor și gândurilor, indiferent de forma de exprimare aleasă, te eliberează sufletește și mintea ți se limpezește. Stresul acumulat în urma grijilor cotidiene se răspândește atât de rapid, astfel rămânând într-o stare de calm și de pace. Creând artă, îți oferi o mică evadare din viața cotidiană, intrând într-o stare aproape meditativă. Chiar dacă este pentru o scurtă perioadă de timp, această porțiță te face să uiți de probleme.

Atunci când ești în starea respectivă, nu te conectezi doar cu ce lucrezi, ci și cu tine însuși. Artă îți oferă posibilitatea intimă de a face conexiuni între gânduri și lucruri materiale. Timpul petrecut în fața acestui proces este relativ, luând în considerare intensitatea actului în sine. “Lucrarea” din fața ta rezonază cu conținutul concentrat de idei din creier, făcând legături strânse între coordonarea dintre gânduri, ochi și mâini.

Nu în ultimul rând, artă îți întărește simțul de observație față de lucrurile din jurul tău, punându-le într-o perspectivă diferită față de ce ești obișnuit, astfel stimulându-ți gândirea “out of the box”. De exemplu, în momentul în care vrei să desenezi, te gândești la lumină, umbre, culori și forme, aspecte abstracte cărora nu le acorzi o deosebită importanță de obicei. Atunci când asculți un cântec care îți place, pentru prima dată, te lași cuprins de frenezia cântecului, dar ulterior, ascultându-l de mai multe ori, începi să observi și să apreciezi tot mai mult fiecare nuanță a sa.

Așadar, procedeul abstract obținut printr-o varietate de activități care au ca scop escapismul și dezvoltarea personală, reprezintă viața, fiind o reflexie a lumii în care trăim, filtrată prin diferite condiții de existență și perspective ale individului.

În concluzie, da, artă te ajută atunci când ești la mate info. Schimbând registrul îți balancezi rigurozitatea impusă de materiile studiate cu creativitatea stimulată de artă. Cu ajutorul ei, reușești să nu te transformi într-o mașinărie de calcule și gânduri logice, ieșind din tiparele prestabilite ale științelor exacte.

Vianu Debate Competition, ediția de Pandemie

Ediția Vianu Debate Competition (propria competiție de dezbateri academice a liceului nostru, organizată de doamna profesoară Lavinia Dumitrescu) de la finalul anului 2019 a fost o experiență minunată, care a combinat două dintre lucrurile mele preferate: debate-ul și spiritul vianist, spiritul care e în fiecare dintre noi și care te face să vrei să fii mai bun, să îți descoperi potențialul maxim. La finalul competiției, am rămas cu lacrimi în ochi și cu sentimentul de nostalgie că s-a terminat și că n-a durat mai mult. Încă de atunci, eram entuziasmați pentru următoarea ediție, dar niciunul dintre noi nu ar fi bănuțat că aceasta avea să se desfășoare în plină pandemie, că nu va mai putea fi organizată la liceu, că lumea avea să se schimbe drastic.

Însă, din cauza circumstanțelor în care ne aflăm, a doua ediție a Vianu Debate Competition s-a desfășurat de abia la începutul lui 2021, online, pe Discord. Tot doamna Dumitrescu s-a ocupat de coordonarea și organizarea evenimentului, dirijând o echipă formată din câțiva membri din Virom, clubul de dezbateri al liceului, însă și cu sprijinul Asociației Române de Dezbateri, Oratorie și Retorică (ARDOR).

La început, gândul că urma să stau cu ochii într-un calculator toată ziua nu prea mi-a surâs, mai ales pentru că deja trebuie să fac asta 5 zile pe săptămână pentru școală și începuse să devină extenuant, atât fizic, cât și psihic. Însă mi-am spus că deja experiența mea de licean și de adolescent este îndeajuns de afectată de pandemia de Coronavirus, că deja ratez multe oportunități și momente pentru că trebuie să stau acasă, ca să mă protejez atât pe mine, dar mai ales pe cei din jur. Dar m-am decis să nu las circumstanțele să mă afecteze și mai mult, ci să scot tot ceea ce e mai bun din situația actuală, să profit de lucrurile la care am acces; mi-am spus, “ strânge din dinți, fă rai din ce ai, mai bine de atât nu vei primi”.

Așa am ajuns să particip și la a doua ediție a competiției care cu un an și ceva înainte îmi crease atât de multe amintiri frumoase. Și mă bucur că am făcut-o, căci mi-a lăsat din nou o amprentă pe suflet și în memorie, poate chiar mai profund întipărită. M-am dus acasă la coechipiera și prietena mea, am jucat împreună de pe același laptop, am vorbit și dezbătut și re-dezbătut despre vaccinarea obligatorie, judecătoria Curții Constituționale, influența reclamelor și consumerism. În pauzele de prânz ne-am sunat prietenii -care participau și ei la competiție- pe Facetime, ca să pălăvrăgim despre moțiuni, despre cum au mers meciurile și, sincer, și ca să bârfim puțin. Dar chiar și dacă nu am fi petrecut cele câteva zile cât a durat competiția împreună, tot cred că m-aș fi distrat la fel de tare, pentru că am jucat meciuri cu echipe formate din copii cu care ne mai întâlnisem și la alte competiții, pentru că am putut să mai povestim una-alta cu ei cât timp așteptam decizia arbitrilor, pentru că am cunoscut și lume nouă; până la urmă, dezbaterile înseamnă mai mult decât niște simple discuții, înseamnă mai mult decât să te confrunți cu cineva și să ieși învingător-- sau pierzător. Dezbaterile înseamnă să te documentezi pe anumite teme și să afli informații noi, înseamnă să-ți lărgesci perspectiva asupra lumii și să înveți să privești anumite concepte dintr-un alt unghi, să îți tocești coatele cot la cot cu coechipierii ca să vă structurați cazul cât mai bine. Competițiile de debate înseamnă și să intri în comunitatea de debateri pasionați și mega inteligenți, să cunoști lume nouă, să-ți faci prieteni ca nicăieri altundeva. La Vianu Debate Competition, aceste aspecte s-au menținut fără cusur, deși s-a desfășurat online și deși doamna Coronavirus nu ne mai permite să fim toți în aceeași încăpăre și să dăm mâna după meciuri.

Mă simt norocoasă că, în ciuda situației actuale, am putut totuși participa la un astfel de eveniment, că experiența normală de liceu se poate păstra într-o oarecare măsură, că fac parte din comunitatea asta de oameni super mișto. Tot răul spre bine și să sperăm că la anul ne vom putea mânca iarăși prânzul din cutii de unică folosință (biodegradabile, desigur!) stând pe mesele de ping-pong din curtea liceului și pălăvrăgind în grup, că ne vom putea lua iarăși prietenii în brațe în pauza de cafea și că nu va mai trebui să țipăm niciodată în difuzorul calculatorului “La mine s-a blocat” sau “La mine nu se aude nimic”. Tot răul spre bine.

Evoluția din afara genelor. De ce noi?

Poate v-ați întrebat vreodată: Cum se face că doar noi ca specie am reușit să ajungem la o astfel de complexitate culturală și informațională dintre toate speciile? Ei bine, după cum bine știm evoluția „naturală” este înceată, întrucât este nevoie de o miriadă de selecții pentru a ajunge la stabilitate. O modalitate mai ușoară de a pune în perspectivă evoluția prozencefalului, partea creierului care ne interesează este de a adopta modelul triunic al creierului propus de neurologul Paul D. MacLean. În acest fel putem se poate împărți evoluția comportamentală a creierului în trei complexe: cel reptilian (responsabil pentru agresivitate, dominanță, teritorialitate și afișări ritualice), cel paleomammalian (responsabil pentru motivația și emoția hrănirii, a reproducerii și al comportamentului parental) și cel neomammalian, găsit la mamiferele superioare, în special la oameni (responsabil pentru comunicarea prin limbaj, abstractizare, planificare și percepție).

Pe scurt, pentru a răspunde la această întrebare, problema se reduce doar la mamiferele superioare în ceea ce privește abilitatea noastră de a dezvolta o cultură. Așadar, ce ne deosebește de elefanți, de delfini sau de maimuțe (mamifere superioare care trăiesc în grup la fel ca noi, le excludem pe cele solitare din motive mai târziu evidente)? Dacă v-ați născut în timpul revoluției informaționale aduse de internet, se prea poate ca răspunsul să fii stat sub nasul vostru în tot acest timp. Mema („meme” în engleză)

Mema este replicatorul de informație la nivel cultural, analoagă genei ca replicator de informație la nivel ereditar. Termenul provine de la grecescul „mimema” ce înseamnă „imitat”, de unde reiese definiția de unitate de transmitere culturală prin imitație. Procesul de imitație și mutația acesta poate se poate desfășura eficient doar în cadrul unor mamifere superioare ce trăiesc într-un colectiv. Desigur, mema este doar un concept creionat de Richard Dawkins în lucrarea sa „Gena egoistă”, dar ne poate ajuta în a defini un răspuns. În continuare, trebuie totuși să admitem o diferență între mema internetului, care suferă mutații conștiente și este propagată la fel de conștient și mema propusă de Richard Dawkins ca victimă a unei selecții naturale asemănătoare genei, atunci când vine vorba de propagare. Așadar, cum se propagă o memă? Cea mai cunoscută memă este conceptul de Dumnezeu (este o idee atât de mult răspândită încât se scrie cu literă mare, wow) s-a transmis în mare parte prin cântece între generații, desene (icoane) și mai târziu prin scris. De ce se propagă o memă ca aceasta, rămâne un subiect pentru o altă dată.

De răspândirea cântecelor și a poveștilor din generație în generație sunt capabile și celelalte mamifere superioare, însă mema este foarte fragilă în astfel de circumstanțe (extincția grupului duce în mod direct la extincția memei). Ne mai rămân desenele și apoi scrisul care este o evoluție directă a desenatului. Dar și desenele și ideea de desene pot dispărea la fel de ușor, însă aici intervin peșterile. Locul rece al verilor și uscat al iernilor, casa deja construită a omului peșterii, este în același timp pânza perfectă pentru ca oamenii să-și expună ideile, astfel născându-se o memorie în afara conștiinței. Am speculat și am redus răspunsul la faptul că am avut noroc că cel mai bun adăpost pentru specia noastră socială, a fost unul la fel de potrivit pentru schimbul de idei.

Trecutul. Prezentul. Viitorul memei:

Cu toții putem aprecia astăzi o lucrare a lui Aristotel, a cărui gene au dispărut de mult în fondul genetic. Ne putem uita doar cu fascinație la evoluția fondului mematic ce a avut loc în ultimii 2000 de ani, odată cu avansurile în tehnologie găsim căi de a realiza schimbul de idei mai eficient. Asta nu înseamnă însă că toate ideile propagate sunt idei benefice umanității.

Revoluția informațională adusă de internet începe să-și atingă stadiul de stagnare, fapt ce se observă și în abstractizarea umorului din mediul online. Acum ne aflăm la capătul curbei aduse de explozia digitală, progresul fiind destul de lent, însă putem încă visa la o evoluție adusă de inteligența artificială care este estimată să ajungă la pragul de auto-îmbunătățire în 2060 sau la combinarea

digitalului cu umanul care pare mult mai fezabilă. Trebuie menționată și antipatia care există față de ideea că schimbul de idei între două inteligențe artificiale ar putea ajunge la memele noastre dezvoltate în 2000 de ani în mai puțin de un minut. Această opoziție propune o grupare de teorii ale creierului cuantic, în comparație cu teoria modelului calculabil al conștiinței pe care se bazează conceptul de inteligență artificială.

Cum Să Fii Mai Productiv

Una din cele mai mari probleme în contextul epidemiologic actual este efectul pe care l-a avut acesta asupra elevilor. Când poți asculta ce se predă la oră ca pe un podcast, din confortul patului, cine ar mai vrea să îl părăsească, să se așeze la birou, și mai să fie și atent?

Greu să-ți imaginezi să faci așa ceva, mai ales dacă de un an nu ai mai perseverat. Însă, cu puțin efort, introducerea acestor obiceiuri în rutina zilnică nu este la fel de greu pe cât credeți. Am întâmpinat și eu, aceeași problemă, mai ales anul trecut, când părea mult prea confortabil să rămân în pat toată ziua, dar am implementat anumite obiceiuri în viața mea, care m-au ajutat să fiu destul de motivată încât să scriu acest articol.

1. Ora la care te trezești este foarte importantă.

Nu voi menționa ora la care adormi, deoarece și eu tind să ajung pe la ora 3 dimineața făcând tot ce n-am reușit să termin în timpul zilei. Însă, ora la care ne trezim are un impact direct către productivitatea noastră și nivelul nostru de motivație. Ce om care se trezește la ora 12 se mai simte în stare să își facă temele? De obicei, simți că deja a trecut jumătate de zi și nu știi care mai e scopul. Că urmare, 71% din oamenii care au participat la un survey au spus că se simt mai productivi când se trezesc la ora 4 dimineața. Totuși, nu recomand trezirea la orele acestea, dar ora 8 cred că este destul de bună. Este la fel de important câte ore dormim pe noapte, ideal 8.

2. Rutina de dimineață.

Dacă dimineața întoarcerea în pat este inevitabilă după statul pe telefon și băutul cafelei, atunci sunt șanse că motivația ta să scadă, chiar dacă ai decis să te trezești la ora 4. Așadar, realizarea unei rutine bune de dimineață este cheia succesului. Toți președinții SUA au spus că în fiecare dimineață ei își făceau patul. Asta ar putea fi o minciună pe care mi-a zis-o mie mama, însă pare că funcționează. Îndepărtarea de pat te ajută să rezisti tentației să nu sari în el imediat ce te-ai întors de la toaleta. Tot așa, evitarea telefonului este o idee foarte bună, considerând de câte ori ne-am găsit pe telefon, cu 2 ore pierdute pe Instagram, întrebându-ne cum a trecut așa repede timpul.

3. Întocmirea unei liste cu priorități.

Pe lângă evitarea telefonului, al doilea cel mai dificil lucru este să îți faci o listă, și să te și ții de ea. Însă, categorizarea lucrurilor pe care le avem de făcut și prioritizarea lor în timpul zilei ne ajută să ne organizăm ziua, astfel încât să micșorăm distragerile și să fim atenți la ce avem de făcut, îndeplinindu-le până la sfârșitul zilei pe toate. În plus, este cel mai bine să facem lucrurile mai grele înainte de cele ușoare, deoarece șansele sunt că nu îți vei face tema la fizică la ora 8, după ce toată ziua ai învățat la religie și la sport. Exagerez, însă înțelegeți ce vreau să spun. Suntem mai odihniți la începutul zilei, așadar creierul nostru este mai activ atunci și se poate concentra pe activitatea aceea. Ceea ce ne duce la punctul 4.

4. Folosirea Matricei Eisenhower.

Această matrice, întocmită de generalul Dwight Eisenhower, președinte de succes ale cărui sfaturi le putem urma, se referă la cum putem prioritiza activitățile noastre eficient. El consideră că rareori lucrurile urgente sunt și importante, iar lucrurile importante sunt rareori urgente. Așadar acesta a creat o matrice pentru a analiza lucrurile pe care le avea de făcut, și a reușit să le atribuie importanța.

5. Regula 80/20

Similar cu matricea Eisenhower, aceasta regulă presupune că, pentru 80% din evenimente sunt produse de 20% din cauze. Consultantul în management ☺ Joseph M. Juran a fost cel care a creat aceasta regulă, și a denumite Principiul Pareto. Cum ne ajută pe noi asta? Ei bine, tot ce trebuie să faci este să găsești acel 20% care conține cele mai importante lucruri pe care le ai de făcut, și să dai la o parte restul de 80%, care poate fi amânat.

6. Pauzele sunt importante.

În sistemul nostru educațional, de multe ori am fost ținuti în pauză, din cauză că profesorii câteodată nu realizează cât de important este acel moment de recreere al elevilor. În acel timp, creierul nostru ia o pauză bine meritată și neglijarea acesteia consistent poate duce la scădere în performanță, oricât ne-am chinui după 4 ore de învățat, să fim atenți.

Astfel, este foarte important să ne stabilim un interval în care să învățăm, întrerupt de o scurtă pauză, în care ne putem întinde, sta pe telefon, face mișcare, mânca. Pentru mine, acesta este 50 de minute de învățat, 5-10 minute de pauză, probabil inspirat din programul de școală.

7. Nu te lasă intimidat de câte lucruri ai de făcut.

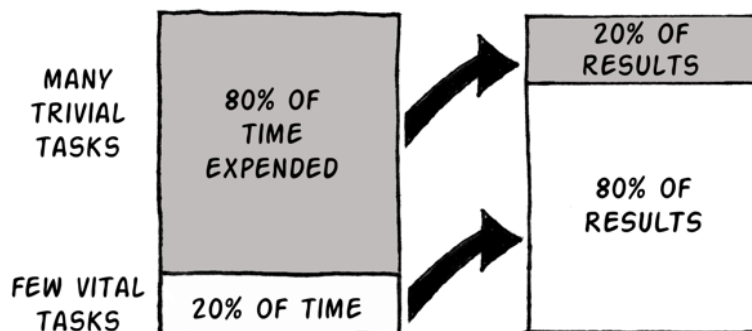
Probabil te simți copleșit la sfârșitul săptămânii, când observi câte teme ai, plus alte activități, plus nevoia de distracție, și simți că nu vei putea face nimic. Însă, nu trebuie să intri în panică, deoarece aceasta este de multe ori o iluzie și aceste lucruri vor dura mult mai puțin decât crezi de fapt. Așadar, de câte ori intri în panică din cauza asta, respiră, și întocmește-ți planul de atac.

8. Pe timpul activităților pe care le faci, lasă telefonul.

Știu cât de tentant este să îl mai iei din când în când în mână și doar să navighezi puțin pe internet. Însă, trebuie să rezistăm tentației, deoarece, cum am spus și înainte, telefonul are o tendință de a ne absorbi în lumea lui, făcându-ne să uităm de activitățile în care eram implicați până seara, când realizăm că ne-am pierdut în lumea tehnologiei.

9. Cel mai important, nu uita să ai grijă de tine.

O minte extenuată nu vă putea să facă nimic productiv. Așadar, folosește weekend-urile pentru recreere și self-care, deoarece oricâte lucruri ai făcut sau nu ai făcut în acea săptămână, meriți. Nu vă dați niciodată bătăuți doar pentru că într-o zi nu v-ați dat jos din pat. Unele zile ne găsim mai pregătiți, altele nu. Și nu este nimic rău în a lua o pauză să te întâlnești cu prietenii sau să te uiți la un film.

Noua normalitate din relația elev-profesor

Școala online. Școala online și modul virtual de comunicare a distrus și ultimul sâmbure de umanitate din relaționarea noastră cu profesorii. La început, cred că toți eram amuzați de cum arată orele la 7:30, din pat, cu ochii închiși...dar pe parcurs ni s-a cam luat, nu-i așa?! Am ajuns în punctul în care ne întrebăm dacă am mai fi capabili să învățăm pentru teste, așa cum o făceam pe vremuri.

Diferențele dintre școala online și cea fizică nu vor putea fi vreodată anulate. Școala online impune automat o barieră în comunicare. Faptul că poți scrie în chat-ul meeting-ului "Domnu', nu vă merge microfonu'!" nu înseamnă comunicare; doar transmiți o informație brută. Mai țineți minte când erai vizibil supărat(ă) și profa nu te mai scotea la tablă, cum ar fi făcut-o în mod normal? Sau când ne întrebau, la finalul programului, cum ne-a fost ziua, dacă suntem obosiți, ce teste mai avem planificate pentru săptămâna respectivă... acum dacă ne mai întreabă, le răspundem după preț de câteva secunde, din bun simț, că toate celelalte microfoane sunt închise. Ne simțim stânjeniți și inconfortabili când ni se pun astfel de întrebări personale. De ce? Tocmai pentru că această comunicare online este în esența impersonală! Comunicarea, după cum am învățat la română, este un ansamblu de factori verbali, nonverbali, paraverbali, care influențează dialogul între un grup de oameni.

Cum putem să facilităm un bun demers al său când nouă ne lipsesc complet elementele nonverbale (mimica, gesturile ș.a.m.d.) și cele paraverbale (intonația, ritmul vorbirii ș.a.m.d.)? Nu putem! Nu e vina noastră că, în absența contactului vizual, fiecare notificare apărută pe ecranul telefonului ne face să ne pierdem complet atenția, minute bune.

Trăim vremuri vitrege, într-adevăr, dar trebuie să acceptăm status quo-ul. Purtăm măștile în spațiile publice, ne igienizăm mâinile, ne vaccinăm, și ne apropiem încet, dar sigur, de final. Ne întoarcem la normalitate. La școala "normală" unde te ascultă pe nepregătite și nu știi nimic, dar iei 5 că te știe copil bun, unde te scoate la tablă și aștepti să-ți sufle colegu' din prima bancă formula. Hai! Înapoi la "normal"!

Fascinația infinitului

Autor : Chiteș Costel, dr, Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu”, București.

Motto : „ Ori vom accepta «Zece porunci» internaționale ca obligatorii, ori vom pieri împreună”.¹

Frumusețea chipului în coabitare cu frumusețea de caracter ale aceleiași persoane, reprezenta, pentru Antichitatea grecească, frumusețea ca etalon. Ea apărea ca un orizont participativ spre care, sufletul îndrăgostit tinde conștient sau inconștient.

Întâlnirea cu infinitul matematic al adolescenților poate oferi o deschidere către un orizont superior, cel al aspirației către valorile contemplației filosofice, ale „iubirii de înțelepciune” în sensul moral-metafizic de inspirație platoniciană și stoică. Pentru deschiderea acestui orizont, inițial matematic, este în unele cazuri suficientă, întâlnirea cu o carte. Este astfel un atribut al mentorilor (propria familie, profesori) de a deveni „ pescari de oameni ”, așa cum a fost de exemplu, filosoful-matematician, Pitagora (580 -500 î.Hr.) Cu acest atribut, de revărsare asupra discipolilor, are loc o înălțare și nu o risipire, o atracție către cultură.

Sesizarea sensului intuitiv al unor fapte matematice esențiale cât și al unor concepte fundamentale, întrevăderea perspectivelor acestora de utilizare, reprezintă țeluri pentru elevi care sunt susținute de un învățământ performant. Știința dezvăluie legătura organică dintre perceptibil și inteligibil, iar matematica, formă supremă a științei, explicitează la maximum această legătură.

Vom accepta viziunea matematicianului de geniu Georg Cantor (1845-1918). Cantor distingea trei nivele de infinit : cel din mintea lui Dumnezeu (Infinitul Absolut), cel din mintea omului (infinitul matematic) și cel din universul fizic (infinitul fizic). „Vreau să fac o distincție clară între Absolut și ceea ce numesc transfinit, adică înfiniții reali de ultimele două spețe, care sunt în mod evident limitați, pot crește în continuare și sunt astfel legați de finit” (G.Cantor).

Infinitul matematic

Vechii filosofi, începând cu Zenon din Elea (sec.V î.Hr.), erau provocați de paradoxurile infinitului. Puterea de invenție a lui Zenon a fost apreciată chiar de filosofi antici, exemplu, de Platon. Amintim, un argument adus de Zenon împotriva mișcării, dat prin : „Ahile și broasca țestoasă”. [Ahile nu va întrece niciodată broasca țestoasă. El trebuie să ajungă mai întâi în locul de unde broasca țestoasă a plecat. În acest timp, broasca țestoasă va căpăta un avans. Ahile va trebui s-o ajungă și broasca țestoasă va profita de acest timp pentru a face un nou mic drum. El se va apropia tot timpul de ea fără să o ajungă vreodată. Maeștri ai geometriei, vechii greci nu acceptau nimic și infinitul.

De exemplu, Aristotel afirma : „, Apoi, cei care admit procesul de devenire la infinit elimină știința. Căci știința nu este posibilă până nu ajungi la ultimele părți ce nu se mai pot divide”².

În general o definiție se dă prin genul proxim și diferența specifică. Or, termenii primi (primitivi) nu se pot divide după genuri și diferențe. Dar dacă seria genurilor merge la nesfârșit, înseamnă că nu ne putem aștepta să ajungem la termenii primitivi.

Culturi au eșuat în neacceptarea lui zero, filosofi s-au destrămat sub influența lui, deoarece zero este diferit de celelalte numere, evocând imagini ale unui neant primordial. Fiind inițial renegat, el reprezintă o licărare de inefabil și de infinit. Din momentul nașterii sale, până la dezvoltarea și înflorirea sa în Orient, la zbaterele sale de a fi acceptat de europeni, zero este o amenințare omniprezentă pentru fizica modernă. Cele mai mari întrebări ale științei și religiei se referă la nimicnicie și la eternitate, la vid și la nemărginire, la zero și infinit. Ele reprezintă două concepte egale și opuse, ca yin și yang. Cosmosul hindus, spre deosebire de cel apusean, era infinit. Dincolo de universul nostru existau nenumărate alte universuri. Într-o poveste hindusă se relatează: „Ascuns în inima tuturor ființelor se află Atman, Spiritul, mai mic decât cel mai mic atom, mai mare decât spațiile întinse”.

Când un om se stinge, Atman este eliberat din trup și intră apoi într-o altă ființă, sufletul transmigrează, iar persoana respectivă se reîncarnează. „Nemurirea este cel mai curajos gest al umanității către necunoscut”³.

Infinitul a frământat mințile cele mai luminate de-a lungul timpului. Vom da un exemplu strălucit al teologului și logicianului Albert Ricmerstop (1316-1390) născut în Saxonia de vest. Devine unul dintre cei mai importanți logicieni ai Evului Mediu, studiind la Praga și la Paris, devine primul rector al Universității din Paris, apoi, în anul 1365, primul rector al Universității din Viena și episcop de Halberstadt. Fiind atras de problemele și paradoxurile infinitului, le studiază și le publică în lucrarea sa „Sophismata”. Pentru a justifica o trăsătură neobișnuită a infinitului, de a putea fi pus în corespondență cu o parte a sa, baza pentru definirea mai târziu a infiniților reali, Albert crează următorul paradox admirabil.

În spațiul geometric infinit tridimensional, considerăm o bârnă (paralelipiped dreptunghic infinit), ce are secțiunea pătrată de mărime unitate. Prin tăiere se formează o infinitate de cuburi de muchie egală cu 1, care vor fi utilizate la construcția următoare. Albert arată cum putem umple spațiul prin asamblarea acestor cuburi. Se înconjură primul cub (bloc) cu $3^3-1=26$ de cuburi, obținând astfel un cub de muchie 3. Acest nou cub îl înconjurăm cu $5^3-3^3=98$ de cuburi, formând astfel un cub de muchie 5. Prin continuarea construcției și epuizarea cubulețelor de muchie 1 din bârna inițială, vom umple întregul spațiu tridimensional.

Acest exemplu, distrugea concepția aristotelică a inexistenței mulțimilor infinite : „partea nu poate fi egală cu întregul”.

Un alt exemplu, a fost dat de Galilei. El a asociat fiecărui număr natural nenul n pătratul său, pe n^2 . Sub forma unui dialog, de tip socratic, se demonstrează că între $\mathbb{N}^*$ și submulțimea sa strictă

$M = \{n^2 \mid n \in \mathbb{N}^*\}$ există o corespondență de tip unu la unu, prin care partea (M) este egală cu întregul ($\mathbb{N}^*$).

Esența infinitului este minunat surprinsă în povestea „Hotelului Infinit”, atribuită marelui matematician David Hilbert⁴.

„Povestea Hotelului Infinit” este un excelent exemplu, parcă izvorât din diatriba filosofică a lui Epicet (50-130 d. Hr.). Sub forma unui discurs care se adresează unui auditoriu real, nu fictiv, se cultivă colaborarea activă dintre magistru și discipol. Printr-o perpetuă desfășurare de întrebări și răspunsuri, de obiecții și replici, se conferă un profil dinamic materialului prezentat. Întrebările sunt formulate savant gradate, obligând interlocutorii să intre în contradicții și să accepte opinia locutorului. Să ne imaginăm că în spațiul intergalactic există un hotel cu o infinitate de camere. Condiția de cazare este ca fiecare cameră să fie ocupată de o singură persoană. Presupunem că toate camerele sunt ocupate.

Întrebare

Dacă un nou călător intergalactic dorește să fie cazat, recepționarul hotelului cum va realiza dispunerea persoanelor?

Răspuns

Noul venit primește camera numerotată cu 1, pe cel din camera 1 îl mută în camera 2, ..., pe cel din camera n îl mută în camera $n+1$, etc. Astfel, toate persoanele vor fi cazate.

¹ Afirmație a unui membru al echipelor de salvare din 11 septembrie 2001. (Peter Singer, Tratat de etică, Ed.Polirom, București, 2006, p.15;

² „Metafizica”, Aristotel, Univers Enciclopedic Gold, București, (2010), Cap.3, 994 b, p.76.

³ „Greatest Thoughts on Immortality”, Caius Glenn Atkins

⁴ „The Complete Collection of Hilbert Stories”, de R. Courant. Volumul nu a fost publicat și chiar niciodată scris.

Matematicianul R. Courant a fost unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai lui Hilbert.

⁵ Jacques Attali, „Dicționar tandru al iudaismului”, Ed.Hasefer, București, (2013), p.97.

⁶ Mihai Eminescu, „Fragmentarium”. Ediție după manuscrise, cu variante, note, addenda și indici de Magdalena Vatamaniuc, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981; p.350.

Întrebare

Dacă într-o nouă zi, vine un număr de m persoane și hotelul este ocupat, recepționarul cum îi va caza?

Răspuns

Noii veniți îi cazăm în primele camere. Cei cazați anterior îi așezăm astfel : pe cel din camera 1 îl așezăm în camera $m+1$, pe cel din camera 2 îl așezăm în camera $m+2$, ..., pe cel din camera n îl mutăm în camera $m+n$, etc. Toate persoanele vor fi astfel cazate.

Întrebare

Dacă într-o nouă zi vin la recepția hotelului o infinitate de persoane numerotate $1, 2, 3, \dots, n, \dots$, cum va reuși recepționarul să-i cazeze pe toți?

Răspuns

Iubind matematica și amintindu-și de împărțirea numerelor naturale în clase de resturi modulo 2, recepționarul îi va distribui pe noii veniți în camerele pare și pe cei deja cazați în camerele impare, astfel : $1, 1, 2, 2, 3, 3, \dots, n, n, \dots$. Deci recepționarul a considerat mulțimile :

$$A = \{2n-1 \mid n \in \mathbb{N}^*\}, B = \{2n \mid n \in \mathbb{N}^*\}, A \cap B = \emptyset, A \cup B = \mathbb{N}^*$$

Întrebare

Dacă într-o nouă zi sosesc un număr finit de mulțimi infinite de călători intergalactici, fiecare dintre acestea fiind numerotată cu $1, 2, 3, \dots, n, \dots$, cum îi vom caza?

Răspuns

Dacă vin k mulțimi, vom utiliza împărțirea în clase modulo $k+1$, deoarece o infinitate era deja cazată.

Întrebare

Dacă vine o infinitate de mulțimi $(A_i)_{i \in \mathbb{N}^*}$ și fiecare mulțime de călători este de forma

$$A_i = \{a_1^i, a_2^i, \dots, a_n^i, \dots\}, \text{ putem să-i cazăm pe toți?}$$

Răspuns

Da. Îi putem distribui astfel: $a_1^1, a_2^1, a_1^2, a_1^3, a_2^2, a_3^1, \dots$

Este momentul să dezvăluim ideea genială a lui G. Cantor de utilizare a noțiunii de funcție bijectivă pentru introducerea noțiunii de cardinal al unei mulțimi.

Definiție

Două mulțimi A și B sunt cardinal echivalente și notăm $A \sim B$, dacă există o funcție $f: A \rightarrow B$

bijectivă („unu la unu”), adică $\forall b \in B \exists ! a \in A \text{ i.e. } b = f(a)$.

Definiție

O mulțime este numărabilă dacă $\mathbb{N}^* \sim A$, adică elementele sale pot fi scrise sub forma unui șir.

O mulțime este cel mult numărabilă dacă ea este finită sau este numărabilă.

Pe clasa tuturor mulțimilor, relația $\sim$ este o relație de echivalență (reflexivă, simetrică și tranzitivă).

Cantor definește cardinalul unei mulțimi A astfel : $|A| = \{B \mid B \sim A\}$.

O mulțime F este finită dacă $F = \emptyset$ sau dacă există $n \in \mathbb{N}^* \text{ i.e. } \{1, 2, \dots, n\} \sim F$. Cardinalul unei mulțimi finite este un număr natural.

În caz contrar, mulțimea este infinită. Cardinalele mulțimilor infinite se numesc numere transfinite.

Astfel, $|\mathbb{N}^*| = \aleph_0$ este primul număr transfinit.

Întrebare

Dar oare oricare submulțime a unei mulțimi finite, este o mulțime finită ?

Răspuns

Da. Vom raționa prin inducție matematică după $n = |B|$. Fie $A \subseteq B$. Dacă $n=0$, $B = \emptyset$, deci $A = \emptyset$, ce este finită. Dacă $n=1$, atunci $B = \{b\}$, $A = \emptyset$ sau $A = \{b\}$, deci A este finită.

Presupunem adevărată afirmația pentru n și o demonstrăm pentru $n+1$. Fie $|B| = n+1$, $A \subseteq B$. Considerăm $b \in B$ și definim $A' = A \cap \{b\}^c$, $A' = A \setminus \{b\}$. Din ipoteza de inducție A' sunt finite, disjuncte și cum $A = A' \cup \{b\}$ dacă $b \in A$, deducem concluzia.

Remarcă

Pentru cineva căruia îi place să caute semnificația ascunsă a textelor aparent inocente, nimic nu este mai fascinant decât modul în care autorii și comentatorii Talmudului vorbesc despre cele 22 de litere ale alfabetului ebraic (consoane și vocale în același timp) : fiecare este un ocean, o bibliotecă, un univers; fiecare vorbește prin forma sa, prin cuvintele care o utilizează, prin valoarea sa numerică și poziția în Biblie. Astfel, înțelepții au construit o mie și una de teorii privind Universul. Fiecare literă derivă dintr-o criptogramă mesopotamiană și e asociată unui concept. Alef, are mai multe sensuri: primul este „boul” (la care ne trimite forma), dar mai sunt și altele, cum ar fi „a instrui”. Cuvântul care desemnează prima literă a alfabetului, alef, se poate scrie cu trei litere: alef-lamed-fei. Deci alef semnifică în același timp, „a instrui”, lamed (a învăța) și fei (gura). A instrui pentru a învăța vorbind, improvizând, recitând, acesta este sensul ascuns al primei litere. ⁵

Întrebare

Dar oare $\aleph_0$ este cel mai mic număr transfinit, fiind utilizată prima literă a alfabetului ebraic?

Răspuns

Da. Se demonstrează că oricare mulțime infinită B conține o submulțime numărabilă. Prin inducție matematică se construiește un șir injectiv $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$, $a_n \in B, \forall n \in \mathbb{N}$. Cum $B \neq \emptyset \exists a_1 \in B$. Dacă $B \setminus \{a_1\} = \emptyset$, atunci $B \subseteq \{a_1\}$, deci B este finită, contradicție. Atunci există $a_2 \in B \setminus \{a_1\}$. Dacă $B \setminus \{a_1, a_2\} = \emptyset$, atunci $B \subseteq \{a_1, a_2\}$, de unde deducem B este finită, contradicție. Prin ipoteza de inducție $\{a_1, a_2, \dots, a_n\} \subseteq B$. Dacă $B \setminus \{a_1, a_2, \dots, a_n\} = \emptyset$, atunci $B \subseteq \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$, adică B este finită, contradicție. Deducem existența elementului $a_{n+1} \in B \setminus \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$. Astfel am determinat o mulțime numărabilă $A = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\} \subseteq B$.

Cantor extinde relația de ordine din $\mathbb{N}$ la numerele cardinale transfinite astfel: fiind date două numere transfinite $\alpha = |A|, \beta = |B|$, definim $\alpha \leq \beta$ dacă există o funcție injectivă $f: A \rightarrow B$.

Deci $\aleph_0 \leq |B|$.

Remarcă

Povestea „Hotelului Infinit” conduce la înțelegerea și asimilarea următoarelor afirmații:

Fiind date mulțimile A numărabilă și B finită, atunci $A \cup B$ este numărabilă.

Fiind date mulțimile numărabile C, D atunci $C \cup D$ este numărabilă.

Fiind dată o familie finită de mulțimi numărabile, atunci reuniunea lor este numărabilă.

Fiind dată o familie numărabilă de mulțimi numărabile, atunci reuniunea lor este numărabilă.

Secțiunea Informativă

Definiții

Fiind date numerele cardinale $\alpha = |A_1|, \beta = |A_2|$, definim $\overline{A_1} = A_1 \times \{1\}, \overline{A_2} = A_2 \times \{2\}$.

Atunci $\alpha + \beta = |\overline{A_1} \cup \overline{A_2}|; \alpha \cdot \beta = |A_1 \times A_2|; \beta^\alpha = |f| \mid f: A_1 \rightarrow A_2 \text{ funcție} |$.

Remarcă

- a) $A_1 \sqcap \overline{A_1}, A_2 \sqcap \overline{A_2}, \overline{A_1} \cap \overline{A_2} = \emptyset$, adică am disjunctat mulțimile A_1, A_2 păstrând cardinalele lor.
- b) Cantor construiește astfel o aritmetică a numerelor cardinale pentru mulțimile finite și infinite.

Întrebare

Dacă B este o mulțime infinită și $b \in B$, atunci $B \sqcap B \setminus \{b\}$?

Răspuns

Da. Este o caracterizare a mulțimilor infinite. Elementele lor pot fi puse în corespondență cu o submulțime proprie a lor. Există $A = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\} \subseteq B$ și definim $b = a_0$. Construim funcția

$$f: B \rightarrow B \setminus \{b\}, f(x) = \begin{cases} a_{n+1}, & x = a_n \in A \cup \{a_0\} \\ x, & x \in B \setminus A \end{cases} \text{ ce este bijectivă.}$$

Consecințe

- a) Există bijecții între intervalele numerice $[0, 1]$ și $[0, 1)$.
- b) Există bijecții între mulțimea punctelor situate pe o sferă și mulțimea punctelor situate pe sferă din care s-a extras un punct.
- c) Există o bijecție între punctele unei sfere din care s-a extras un punct și un plan (proiecția stereografică a lui Riemann).

Întrebare

Dar mulțimile numerice $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{R}$ ce cardinale transfinite au?

Răspuns

Cantor își pune această întrebare și găsește răspunsul la ea în decembrie 1873.

Avem $|\mathbb{N}| = |\mathbb{N}^*| = \aleph_0$, deoarece funcția $g: \mathbb{N}^* \rightarrow \mathbb{N}, g(n) = n-1$ este bijectivă.

$$\text{Funcția } f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, f(n) = \begin{cases} \frac{n}{2}, & n = 2k, k \in \mathbb{N} \\ -\frac{n+1}{2}, & n = 2k-1, k \in \mathbb{N}^* \end{cases} \text{ este bijectivă, deci } |\mathbb{N}| = |\mathbb{N}^*| = \aleph_0.$$

Definim $A_n = \left\{ \frac{m}{n} \mid m \in \mathbb{Z} \right\}, \forall n \in \mathbb{N}^*$ și $\mathbb{Q}_+ = \bigcup_{n \geq 1} A_n$; deducem $|\mathbb{Q}_+| = \aleph_0$. Funcția

$h: \mathbb{Q}_+ \rightarrow \mathbb{Q}_-, h(x) = -x$ este bijectivă, de unde deducem $|\mathbb{Q}_-| = |\mathbb{Q}_+| = \aleph_0$. Cum reuniunea a două mulțimi numărabile este numărabilă, deducem $|\mathbb{Q}| = \aleph_0$.

Descoperă că $\mathbb{R}$ nu este numărabilă. Pentru acest rezultat utilizează un nou rezultat ce-i poartă azi numele: principiul diagonal al lui Cantor.

Presupunem că $[0,1] \cap \mathbb{Q}^* \neq \emptyset$, ceea ce este echivalent cu $[0,1] = \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\}$. Vom utiliza scrierea zecimală a numerelor reale. Pentru unicitatea scrierii nu vom accepta numere zecimale periodice cu perioada 9. (De exemplu, în loc de $x = 0,12(9)$ vom scrie $x = 0,13$). Atunci $a_1 = 0, x_{11}x_{12}\dots x_{1n}\dots, a_2 = 0, x_{21}x_{22}\dots x_{2n}\dots, a_n = 0, x_{n1}x_{n2}\dots x_{nm}\dots$. Definim numărul $\alpha = 0, y_{11}y_{22}\dots y_{nn}\dots$ unde $y_{ii} \neq x_{ii}, y_{ii} \neq 9, \forall i \geq 1$. Numărul $\alpha \in [0,1] \setminus \{a_1, a_2, \dots, a_n, \dots\}$, contradicție. [Zecimalele lui sunt diferite de a_i și de zecimalele situate pe diagonala pătratului infinit format].

Noul cardinal descoperit se notează $|\mathbb{Q}| = \aleph$; $\aleph$ este de puterea continuului.

Pentru α număr transfinit se arată că $\alpha^2 = \alpha$. Cum $\aleph = \aleph \times \aleph$, deducem $|\mathbb{Q}| = |\mathbb{Q}|^2 = \aleph^2 = \aleph$. Analog, $|\mathbb{Q}^3| = |\mathbb{Q}^2| = |\mathbb{Q}| = \aleph$.

Remarcă

- Denumirea este dată de bijecția lui Descartes, prin care, numerele reale se așază pe oricare dreaptă.
- Din însemnările lui M.Eminescu cităm : „Linia e compusă din puncte? Nu. Căci unde sunt mai multe puncte – în o linie mai lungă or în una mai scurtă? Nici în una – căci punctele n-au întindere nici lungime – va să zică o succesiune a lor nu poate fi o lungime.”⁶
- Doctrina mistică în abordarea teoriei mulțimilor și a cardinalilor infiniti nenumărabili a fost preluată de matematicienii ruși : Pavel Florenski, Dimitri Egorov și Nicolai Luzin. Ei vor da un nou impuls prin crearea strălucitului club matematic, cunoscut sub numele de Lusitania. Acest embrion va deveni celebra Școală matematică din Moscova.
- Chiar dacă planul și spațiul sunt echivalente din punct de vedere al cardinalității, ele ca spații euclidiene sunt de dimensiuni diferite, deci nu sunt izomorfe. Florenski deduce că orice reprezentare a spațiului pe un plan trebuie să accepte sacrificiul formei. Implicit, arta abstractă capătă o legitimitate esențială. „În consecință, trebuie să pronunțăm condamnarea definitivă a picturii și a artei figurative în general, în măsura în care ele tind să creeze aparența realității; naturalismul este în mod definitiv o imposibilitate”.⁷
- Printre primii adepți ai teoriei mulțimilor creată de Cantor amintim pe matematicienii francezi Henri Lebesgue, Emile Borel, René Baire și J.S.Hadamard.

Întrebare

Să ne imaginăm o carte ale cărei foi au grosimi diferite, fiecare foaie fiind de două ori mai subțire decât cea precedentă. Fiecare pagină este urmată de o alta, în timp ce între ea și prima pagină se află un număr finit de pagini. Cartea, frumos legată în piele, se află pe masă, în fața noastră. Un copil se strecoară și întoarce cartea, în așa fel încât coperta din față să se afle dedesubt, iar coperta din spate să se afle deasupra. După aceasta deschide cartea. Ce pagină a cărții devine vizibilă pentru copil, prin această operație?⁸

Răspuns

Cartea are o infinitate de pagini. Nu există o ultimă pagină. Deducem că nicio pagină nu devine vizibilă prin operația indicată.

Remarcă

Neglijând grosimea copertilor, grosimea cărții va fi dublul grosimii primei foi, deoarece se formează o serie geometrică de rație subunitară.

⁷ Paul Florensky, “La perspective inversée, l’iconostase et autres écrits sur l’art; Edition L’Age de l’Homme, Lausanne, 1972 p.107.”

⁸ Solomon Marcus, Paradigme universale, Paralela 45, Pitești, 2011; p 462.

⁹ „Și a visat și iată o scară ce stătea pe pământ, iar vârful ei ajungea până la cer, iar îngerii Domnului urcau și coborau pe dânsa” (Genesis 28, 12).

¹⁰ B.Spinoza, Tratat despre îndreptarea intelectului, (2005), Editura Antet XX Press; p.16.

¹¹ Idem p.18.

Întrebare

Mai există și alte numere transfinite în afara lui $\aleph_0$ și $\aleph_1$?

Răspuns

Da, chiar o infinitate. Argumentul este dat de următoarea afirmație : „ Pentru orice mulțime nu există o surjecție $f : A \rightarrow P(A)$, unde $P(A) = \{B \mid B \subseteq A\}$ ” (Cantor).

Presupunem contrariul. Definim $M = \{x \in A \mid x \in f(x)\}$. Cum $M \in P(A)$ și f este surjecție, deducem existența $m \in A$ i.e. $M = f(m)$. Dacă $m \in M = f(m)$ atunci $m \notin M$, contradicție. Dacă $m \notin M = f(m)$, atunci $m \in M$, contradicție.

Remarcă

a) Dacă este o mulțime, atunci $P(A) \cong \text{Hom}(A, \{0,1\})$, deoarece este bijectivă aplicația $\varphi : \text{Hom}(A, \{0,1\}) \rightarrow P(A)$, $\varphi(f) = f^{-1}(\{1\})$, unde $f : A \rightarrow \{0,1\}$ este o funcție.

Deci $|P(A)| = 2^{|A|}$, ceea ce știam doar în cazul mulțimilor finite.

b) Considerăm șirul $\aleph_0 = |\emptyset| < \aleph_1 = |P(\emptyset)| < \aleph_2 = |P(P(\emptyset))| < \dots$ Astfel, urcăm pe o scară, asemănătoare cu scara lui Iacov⁹, pe fiecare treaptă fiind un nou alef, către Infinitul Absolut.

Infinitul fizic

Descoperirea lui Einstein privind legătura dintre spațiu, timp și forța gravitației a modificat radical concepția newtoniană. Când plasăm lucrurile în spațiul lui Einstein, masa și mișcarea lor determină forma spațiului și ritmul de curgere a timpului în diferite locuri. Dacă te situezi departe de corpuri cu masă, spațiul este aproape plat și neafectat de prezența lor, ca în reprezentarea lui Newton. Dar dacă mari cantități de masă sunt comprimate într-un volum mic al spațiului și obiectele se mișcă cu viteze apropiate de viteza luminii, distorsiunile spațiului și timpului sunt considerabile. Orice mărime fizică, de exemplu o densitate, o temperatură sau o accelerație, capătă o valoare infinită. Curbura spațiului va deveni infinită: spațiul se va rupe în două. Atunci când o mărime fizică devine infinită, avem de-a face cu o singularitate. Fizicienii, în marea lor majoritate, consideră că o teorie mai vastă și mai bună va alunga întotdeauna infinitii.

Pentru cosmologi, dacă universul are o mărime infinită și un timp de viață infinit în viitor, acestea ar putea reprezenta infinitii reali din punct de vedere suprauman al cuiva care privește universul din afara spațiului și timpului, dar pentru noi ei nu sunt niciodată infinitii reali.

Prin observație directă nu vom putea afla niciodată dacă universul este infinit ca mărime sau este doar finit, dar foarte mare

Infinitul absolut

Personalitățile de ordin moral sau religios (profeții), care au răspuns întrebărilor noastre despre divinitate, au fost imediat sau mai ușor acceptate. Drumul adevărului divin și moral fiind luminos, fiind relevant, face ca autoritatea lor spirituală să fie urmată de oameni, fără cercetări și analize ale adevărilor admise.

În cazul descoperirilor științifice, adevărurile sunt mai greu acceptate. Fiind adevăruri dobândite, ceilalți oameni le acceptă după ce se conving de temeliile logice pe care acestea se bazează. Astfel de personalități sunt numite genii.

Orientul, prin sufletul său static a generat profeți, iar Occidentul, prin sufletul dinamic a generat genii. Originea tuturor idealurilor morale ale omenirii, realizate prin religii, o regăsim în Orient.

Acest dualism, între profet și geniu caracterizează spiritul poporului care l-a dat pe Moise, profet și legiuitor, și căruia, prin glasul lui Dumnezeu, a cunoscut adevărul.

În lucrarea „Fundamentele moralei”, A.Schopenhauer, considera că motivele generale la care se raportează toate acțiunile omului sunt : „a) Egoismul, sau voința care urmărește binele propriu (nu are limite); b) Răutatea, sau voința urmărind răul celui alt (poate merge până la extrema cruzime) ; c) Mila, sau voința care urmărește binele celui alt (poate merge până la noblețe și măreția sufletului). „...cât de mică este cantitatea de justiție adevărată, liberă, spontană, dezinteresată, nedisimulată pe care o întâlnim printre oameni”.

Comportamentul, în relație cu binele societății dovedesc marile virtuți laudate de înțelepții chinezi : Mila ; Justiția ; Politețea ; Înțelepciunea ; Sinceritatea.

Majoritatea oamenilor consideră că binele suprem se reduce la trei lucruri : bogăție, onoare și voluptate senzuală. ¹⁰ Sufletul, argumenta Spinoza, este mult împiedicat să gândească la un alt bine. Sunt argumentate tristețile sufletești generate de acestea, cât și pericolele generate de atașarea oamenilor de oricare dintre ele. „Iubirea pentru un lucru etern și infinit inspiră sufletului pură bucurie, neurmată nicicând de vreo tristețe”. ¹¹

Cele trei lucruri amintite, pot fi nevătămătoare dacă au o limită rezonabilă, (pentru păstrarea sănătății individuale), și pot constitui mijloace, nu scopuri în sine, pentru a contribui la atingerea binelui adevărat, a unei firi proprii superioare.

Metoda, indicată de Spinoza, de îndrumare a sufletului, este de a cunoaște mai mult, de a înțelege natura cu propriile forțe. Prin cunoașterea de sine, omul își poate stabili reguli de viață prin care se detașează de lucruri nefolositoare, îndreptându-și atenția către cunoașterea ființei celei mai desăvârșite. În primirea slavei lucrării lui Dumnezeu sub aspectul frumuseții există și aspectul moral: frumosul cultivă atașarea care este și detașare, posesia în depozitare, pentru că poate fi reperat doar de la distanță, doar dacă este lăsat să fie, ca un dar ; unde slava se oferă ca frumusețe, ea consacră alteritatea ca bună, din bunătatea lui Dumnezeu.

Concepția creștină despre frumusețe este analogică, în două sensuri : în sensul simplu analitic, orice ar însemna „frumusețea”, ea este înțeleasă doar prin analogie, prin expunere constantă la nenumăratele instanțe ale survenirii sale și printr-o constantă și continuă revizuire (în termeni teologici, Dumnezeu este „analogatul primordial”, căruia îi este atribuită frumusețea); iar într-un sens ontologic mai radical, frumusețea nu este o proprietate inherentă în mod discontinuu obiectelor particulare, ci ea sălăsluiește în relația analogică dintre toate lucrurile, unul față de altul, ca măsură a dinamismului dintre ele. Cuvântul „frumusețe” se referă în sensul propriu la o relație de dăruire și transfigurare, o amânare și o restituire a bogățiilor ființei.

Concluzii

- Teoria mulțimilor a fost baza de creație a analizei funcționale cât și a topologiei.
- Mulțimile numărabile sunt neglijabile și întâlnim exerciții care utilizează criteriul lui Lebesgue la integrala Riemann.
- Putem ușor selecta grupuri ce nu sunt izomorfe : $(\square, +)$ și $(\square, +)$.
- Matematica este omniprezentă și este puternică în descrierea Universului.
- Matematica aplicată aduce clarificări nu numai în științele fizice; toate științele își extrag acum din ea o parte importantă din fundamentele lor : economia, sociologia, biologia, psihologia, fără a uita artele, literatura, în care matematica numerică apare ca stimulator al puterii de creație.
- Este nevoie de a apela la istoria culturii. „Modelele demne de urmat sunt o raritate. Tendința este de a căuta în trecut mai degrabă decât în prezent, în trecutul mai îndepărtat mai degrabă decât în cel apropiat” (Solomon Marcus, Paradigme universale, p.13).
- Bucuria spirituală generată de lecturi de valoare estompează caracterul repetitiv al demersului didactic.

Paralelă realizată între trei metode predare (cele mai des utilizate în cadrul orelor de informatică, educație tehnologică și limba și literatura română)

Nr. crt.	METODA	EXEMPLU CONCRET UNDE O PUTEȚI FOLOSI	AVANTAJE (minim 3)	DEZAVANTAJE (minim 3)	MIJLOACE ASOCIATE	STRATEGIA ÎN CARE POATE FI INCLUSĂ
1.	<u>Metoda expozitivă</u> , de comunicare orală, de transmitere a cunoștințelor - PRELEGerea	Poate fi folosită pentru predarea unor noțiuni noi la clasă sau în cazul găzduirii unui invitat care să le vorbească elevilor (de exemplu: un IT-st)	1. <u>Apelează la modalități științifice de prezentare și interpretare a cunoștințelor</u> 2. Este folosită pentru a transmite un număr mare de informații într-un timp scurt 3. Cuprinde un <u>raționament</u>	1. Folosită pentru o <u>perioadă lungă</u> de timp, poate duce la <u>plictisia elevilor</u>, <u>aceștia devenind neatenți</u> 2. <u>Lipsa de implicare a elevilor în cadrul unei dezbateri</u> magistrale 3. <u>Imposibilitatea întreruperii în timpul prelegerii pentru a răspunde</u>	<u>Mijloace naturale, obiectuale,</u> <u>Mijloace ideative</u> (concepte, raționamente, teorii) <u>Mijloace tehnice și audiovizuale</u> (precum diapozitivele)	Strategii didactice inductive (demers didactic de la particular la general) Strategii didactice deductive (învers față de cele inductive, demers didactic de la general la particular) Strategii didactice analogice (predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor) Strategii didactice transductive (explicații
			<u>logic și cursiv în însușirea ideilor</u> 4. <u>Prelegerea – dezbateri sau prelegerea cu oponent permite implicarea activă a clasei</u>	la <u>întrebări</u>.		e prin metafore)

2.	<u>Metoda de explorare directă a obiectelor și a fenomenelor – STUDIUL DE CAZ</u>	<u>La oră sau ca temă pentru aprofundare a și fixarea informațiilor (de exemplu, evoluția vânzărilor companiei Microsoft în 2021)</u>	1. <u>Permite o analiză dintr-o perspectivă teoretică a noțiunilor învățate și sistematizarea informațiilor</u> 2. <u>Permite aplicarea noțiunilor teoretice într-o situație anume</u> 3. <u>Permite o examinare din mai multe perspective/puncte de vedere)</u>	1. <u>Necesită o mai mare perioadă de timp pentru analiză</u> 2. <u>O lecție nu poate fi considerată doar prin prezentarea unui studiu de caz deoarece studiul de caz presupune particularități de la caz la caz, neoferind o imagine de ansamblu</u> 3. <u>Pentru realizarea studiului este necesară deținerea unor noțiuni anterior asimilate și bine stăpânite.</u>	<u>Mijloacele „Gutenberg” pot fi folosite (cărți, reviste de specialitate etc.).</u> <u>Mijloacele informatice (calculatoarele)</u> <u>Mijloacele tehnice și audiovizuale (filme didactice)</u>	Strategii didactice deductive (de la general la particular) Strategii didactice analogice (predarea și învățarea se desfășoară cu ajutorul modelelor)
3.	<u>Metoda activă bazată pe acțiunea practică de formare a deprinderilor – BRAINSTORMING-UL</u>	<u>La oră, pentru a identifica factori care pot influența echilibrul pietei</u>	1. <u>Încurajează originalitatea</u> 2. <u>Încurajează participarea activă a întregii clase</u> 3. <u>Nu este neapărat necesară existența unor noțiuni anterior predate (în baza cărora să se realizeze brainstorming-</u>	1. <u>Este dificil de realizare (dacă se dorește participarea întregii clase) când numărul elevilor este mai mare de 10</u> 2. <u>Ocupă o perioadă destul de mare de timp</u> 3. <u>Nu fiecare elev va putea răspunde în final, ci fiecare grup format va</u>	<u>Mijloace ideative: concepte, raționamente, teorii</u>	Strategii didactice deductive (de la general la particular)

			ul)	emite un număr de idei		
				4. Nu pot fi verificare și corectate toate răspunsurile elevilor		

autori

prof. Vinț Corina Elena

prof. Boca Alina Gabriela

prof. Dumitrescu Lavinia Mihaela Elisabeta

admin. Petrof Mirela

Cuprins

1. Povești de viață

 Simpla complexitate a zilei unui licean oarecare _____ 3

2. Psihologie

 Despre emoții și ce sunt ele de fapt _____ 5

 Importantă creativității în dezvoltarea individului _____ 6

3. Istorie

 Importanța istoriei secolului XX în prezent și viitor _____ 8

 Istoria se repetă _____ 11

4. Artă și literatură

 Ce ne rezervă trecutul... _____ 13

 Muzica anilor '80 revine _____ 15

 Să explorăm pasaje în covor _____ 16

 Povestea noastră _____ 18

 Cortină de catifea _____ 19

 Cum privim un film? _____ 20

5. Interviuuri

 Artiști în Pandemie _____ 22

 Artiști români în pandemie _____ 24

 InteractMUN: interviu din culise, cu Maria Răducu _____ 26

 Interviu marca Vianu _____ 28

6. Random

 SPRE NEGOIU, PRIN STRUNGA DRACULUI _____ 31

 Cum apar ideile inovative _____ 38

7. Mate-Info

 Nu avem timp, timpul ne are pe noi... _____ 39

 GPT-3 _____ 40

 O aplicație a numerelor complexe în geometrie _____ 42

 Cum te ajută arta dacă ești la mate info? _____ 43

8. Informativă

 Vianu Debate Competition, ediția de Pandemie _____ 45

 Evoluția din afara genelor. De ce noi? _____ 46

 Cum Să Fii Mai Productiv _____ 48

 Noua normalitate din relația elev-profesor _____ 50

 Fascinația infinitului _____ 51

 Paralelă realizată între trei metode predare (cele mai des utilizate în cadrul orelor de informatică, educație tehnologică și limba și literatura română) _____ 59